Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 146 (7887). ● 5 август, 1982 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

КУН ТАРТИБИДА СОЦИАЛ-МАИШИЙ МАСАЛАЛАР

АҲОЛИ ТУРМУШ МАДАНИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ЙИҒИЛИШИДАН

3 августда аҳоли турмуш маданиятини ошириш бўйича область советининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда шаҳар ва район партия комитетлари секретарлари, область бошқармалари ва ташкилотларининг раҳбарлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари раисининг ўринбосарлари қатнашдилар. Мажлисни совет раисининг ўринбосари — Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов олиб борди.

Биринчи бўлиб область шаҳар ва районларида турар жойлар, социал ва маданий-маиший объектлар қурилиши планининг бажарилиши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Бу ҳақда область ижроия комитети раисининг ўринбосари Н. И. Малихин, Тошкент шаҳар ижроия комитети раиси В. О. Козимов ахборот бердилар.

Совет область меҳнаткашларининг турмуш шароитини яхшилаш бўйича партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари маълум ишларни бажарганликларини таъкидлади. Фақат 1982 йилнинг биринчи ярмида Тошкент области ва Тошкент шаҳри аҳолиси учун 492 минг квадрат-метр турар-жойлар, 2,6 минг ўқувчи ўринли умумтаълим мактаблари, 3780 ўринли мактабгача болалар муассасалари, қатор социал ва маданий-маиший объектлар қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Шунга қарамай, область қурувчилари айрим шаҳар ва районларда турар-жойлар, мактаблар ва мактабгача болалар муассасалари қурилиши ярим йиллик планларини барбод этдилар. «Алмаликсвинецстрой» ва 23-трестлар бу борада анча орқада қолдилар.

Олмалиқ, Оҳангарон, Бекобод, Ўрта Чирчиқ ва Тошкент районларининг маҳаллий партия ва совет органлари турар-жойлар, маданий ва маиший объектлар қурилиши устидан назоратни сусайтириб юбордилар, план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашда хўжалик раҳбарларига нисбатан етарлича талабчан бўлмадилар.

Совет қабул қилган тавсияларда йўл қўйилган қолоқликларни тугатиш тадбирлари белгиланди. Барча зарур ишларни муддатида бажарилишини таъминловчи ташкилот раҳбарлари ва масъул кишилар белгиланди.

Сўнгра, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш область бошқармасининг бошлиғи А. Ф. Саидовнинг маиший хизмат кўрсатишни, область матлубот жамияти правлениеси раиси С. М. Файзиевнинг қишлоқ аҳолисига савдо хизмати кўрсатишни янада яхшилаш чоралари тўғрисидаги ахборотлари тингланди.

Муҳокамалар давомида совет аъзолари аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ярим йиллик реализация плани бажарилганига қарамай, ҳамон хизмат кўрсатишни ташкил этишда камчилик ва нуқсонлар мавжудлигини таъкидладилар. Меҳнаткашлар маиший корхоналар иш режимининг ноқулайлиги, буюртмалар бажарилиш муддатларининг бузилаётганлиги, хизмат кўрсатиш маданиятининг пастлигига ҳақли эътироз билдирмоқдалар.

Область матлубот жамияти правлениеси қишлоқ аҳолисига савдо хизмати кўрсатишни янада ривожлантириш ва яхшилаш юзасидан маълум ишларни амалга ошираётганлиги мажлисда таъкидлаб ўтилди. Ярим йиллик асосий план-топшириқлари бажарилди.

Шу билан бирга, совет аъзолари савдони ривожлантириш ва хизмат кўрсатиш сифатининг бугунги даражаси қишлоқ аҳолисининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини ҳали қондирмаслигини кўрсатиб ўтдилар.

Шу йилнинг 6 ойлик план-топшириқларини магазинларнинг 7 процентдан ва умумий овқатланиш корхоналарининг 5 процентдан ортиғи уддалай олмади. База ва омборларда мавжуд бўлган товарларни сотишда узилишларга йўл қўйилмоқда, товар ресурсларини тақсимлаш ва улардан фойдаланиш, айирбошлашдаги нуқсонлар суст бартараф этилмоқда.

Мажлис охирида Чиноз ва Коммунистик районларида дала шийпонлари қуриш ҳамда қишлоқ хўжалиги ишлари даврида зарур маданий-маиший шарт-шароитлар яратишнинг бориши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Чиноз районида бу масалага доимий эътибор бериб келинаётгани таъкидланди. Район партия комитети, хўжаликларнинг раҳбарлари, хўжалик ва жамоат ташкилотлари дала шийпонларини қуриш ва қишлоқ меҳнаткашлари учун зарур бўлган маданий-маиший шароитларни яратиб бериш борасида кўпгина ишларни қилмоқдалар. Охунбобоев номли, «Қизил Октябрь», Киров номли, «Москва» ва бошқа колхозларнинг иш тажрибалари бундан далолат бериб турибди. Райондаги 140 бригаданинг ҳаммасида дала шийпони бор. Уларнинг 70 процентдан зиёди стационар типидадир. Бир йил ичида 5 та дала шийпони қурилди ва яна 4 таси қурилмоқда.

Мажлисда Коммунистик район партия комитетининг бу соҳадаги ишлари қаттиқ танқид қилинди. Районда дала шийпонлари қурилишига етарли эътибор берилмаяпти. Бригадаларнинг 40 процентигина стационар дала шийпонига эга, бу йил қуриш мўлжалланган 8 та дала шийпонидан эндигина 2 тасига қўл урилди. Шийпонларда иссиқ овқат ташкил этиш, жиҳозлаш борасида ҳам камчиликлар бор.

Совет мажлисида кўрилган масалалар юзасидан тегишли тавсиялар қабул қилинди.

ХУШХАБАРЛАР

ЯНА 600 ТОННА

◆ БЕКОБОД. КПСС XXVI съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бериб келаётган район чорвадорлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Етти ой ичида давлатга 1503 тонна тирик вазнда гўшт етказиб берилиб, йиллик план 102 процент бажарилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 400 килограммдан ошиб кетди.

СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган район чорвадорлари давлатга йил охиригача яна 600 тонна гўшт топшириш мажбуриятини олдилар.

Шунингдек районда тухум етиштириш йиллик плани ҳам ортиғи билан адо этилди. Эл дастурхонига шу кунгача пландаги 2 миллион 60 минг дона ўрнига 3 миллион 400 минг дона тухум тортиқ қилинди.

Эришилган муваффақиятга А. Мавлонов номли, «Октябрь 40 йиллиги», «КПСС XXV съезди» совхозлари, Ленин номли «Победа» колхозларининг паррандабоқарлари ва чорвадорлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Р. БАГИРОВ.

●

ИККИ НОРМА КЎП

● Ангрендаги 72-автомобиль корхонасининг ҳайдовчиси Владимир Беляев ўзининг «МАЗ-503» самосвалини бирор марта ҳам капитал ремонтга топширмади. Самосвалда эса ҳозиргача 330 минг километр — нормадагидан икки баравар кўп йўл босилди. Унинг ҳамкасб ўртоқлари Мусурмон Нуралиев, Дмитрий Клюгер, Омон Аҳмедов ва бошқалар юбилей олди зарбдор вахтасида ана шундай натижаларга эришдилар. Бу эса автокорхонанинг ўн минглаб сўмлик запас қисмларни тежаб қолишига имкон берди.

(ЎзТАГ).

●

ДАСТЛАБКИ МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

● КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумида тасдиқланган Озиқ-овқат прогарммасини муваффақиятли амалга оширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишга аҳд қилган Калинин районидаги «Москва» колхози сабзавоткорлари дастлабки маррани эгалладилар. Эл дастурхонига 3 минг 471 тонна сабзавот маҳсулотлари етказиб берилиб йиллик план ошириб бажарилди.

Хўжалик миришкорлари ўз имкониятларини кўриб чиқиб давлатга яна 3 минг 100 тонна сарҳил маҳсулот етказиб бериш, жами сабзавотни 6 минг 500 тоннага етказиш мажбуриятини олдилар.

Колхозда сабзавот маҳсулотларининг турлари бўйича белгиланган топшириқлар ҳам ошириб бажарилмоқда. Шу кунгача 220 тонна ўрнига 532 тонна мева сотилиб бу соҳадаги мажбурият ҳам ошириб адо этилди.

Хўжаликнинг Раҳматжон Ҳамиджонов, Нурмат Пирматов, Жўра Шерматов, Сиддиқ Маҳмудов сингари тажрибали сабзавоткорлар бошчилик қилаётган бригада деҳқонлари эришилган ютуққа муносиб ҳисса қўшдилар.

Колхоз меҳнаткашлари ССР Иттифоқининг 60 йиллик шонли юбилейи нишонланадиган йилда деҳқончилик билан биргаликда чорвачиликни ҳам жадал суръатларда ривожлантириш ҳисобига янада мўл-кўл гўшт, сут, тухум ва бошқа турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштирадилар.

●

ЯНГИ МАЖБУРИЯТ

● БЎСТОНЛИҚ (телефон орқали олинди). Эл маъмурчилиги йўлида тер тўкаётган район соҳибкорлари кундан-кунга боғ-роғларда етиштирилган сарҳил мева ва узумларни нес-нобуд қилмай йиғиб териб олиш учун фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Куни кеча улар дастлабки ғалабани қўлга киритишди. Шаҳарликлар дастурхонига 6300 тонна мева етказиб берилиб, йиллик план бажарилди.

Эришилган муваффақиятга Калинин номли, Фрунзе номли, «Ленинград» колхозлари ва «Бўстонлиқ» совхози соҳибкорлари муносиб ҳисса қўшдилар. Бу пешқадам хўжаликларда юбилей йилида икки йил план миқдорида мева ва узум етиштириш учун кураш олиб борилаяпти.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида тасдиқланган Озиқ-овқат программасини муваффақиятли ҳал этишда мева ва узум етиштириш ҳам катта аҳамиятга эга. Буни тўғри тушунган район соҳибкорлари йил охиригача яна 3120 тонна сарҳил мева етказиб беришга аҳд қилдилар.

ЁШЛАР БРИГАДАСИ

БЕКОБОД районидаги Ҳамза номли 33-ўрта мактабнинг юқори синф ўқувчиларидан ташкил топган ўқув ишлаб-чиқариш бригадаси бир неча йилдирки А. Мавлонов номли совхоз далаларида ота-оналари билан ёнма-ён «оқ олтин» етиштириб келишмоқда. Бу бригадага мактаб ўқитувчиси Абдураҳмон Рустамов бошчилик қилади.

Кичик пахтакорлар юбилей йилида 78 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олишган. Ёшлар далаларда эрта баҳорданоқ юксак аҳдга яраша ҳосил етиштириш учун фидокорона меҳнат қилишяпти. Шу кунларда коллектив аъзолари ғўзаларга ишлов бериш, суғориш билан биргаликда чеканка қилишни ҳам қизғин бошлаб юборишди.

Суратларда: (юқорида) ўқув-ишлаб чиқариш бригадаси бошлиғи А. Рустамов ўқувчилар билан ғўза ривожини кўздан кечиряпти; бригада механизатори И. Исмоилов; ғўза қатор ораларига ишлов бериш пайти.

М. Қорабеков фотолари.

КООПЕРАТОРЛАРГА МУКОФОТЛАР

Областимиз кооператорлари шу йилнинг иккинчи кварталида ҳамда ўтган етти ойи ичида юқори кўрсаткичларга эришдилар. Пландан ташқари деярли 4 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан товар обороти 9,7 процентга ошди. Умумий овқатланиш, барча маҳсулот турларини ишлаб чиқариш, ортиқча қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сотиш бўйича планлар ҳам ошириб бажарилди.

Айниқса, область матлубот жамияти системасидаги ёрдамчи хўжаликларда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, гўшт тайёрлашни янада кўпайтиришга алоҳида эътибор берилди. Ёрдамчи хўжаликларда мунтазам 15 минг бошдан зиёд қорамол, 500 минг парранда боқилмоқда. Беш йиллик бошидан бери 190 миллион сўмликдан кўпроқ озиқ-овқат маҳсулотлари тайёрланди ва реализация қилинди.

1982 йилнинг иккинчи квартали якунларига кўра Тошкент область матлубот жамияти Центросоюз ҳамда давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

4 август куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш юксак мукофотни топширишга бағишланди. Қизил байроқни Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси З. Ш. Сирожов топширди. У кооператорларни юксак мукофот билан қизғин табриклаб, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилига мўлжалланган давлат планлари ва мажбуриятларни бажаришда уларга катта муваффақиятлар тилади.

Тошкент область матлубот жамияти правлениесининг раиси С. Ф. Файзиев юксак мукофот учун миннатдорчилик билдириб, областимиз кооператорлари КПСС XXVI съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорларини бажара бориб, 1982 йилги юксак мажбуриятларни адо этиш ҳамда СССР 60 йиллиги байрамига муносиб меҳнат туҳфалари тайёрлаш йўлида барча кучларини сафарбар этажакларини билдирди.

Юксак мукофот келгусида давлат планларини тўла ва зиёдаси билан адо этиш йўлида тинмай изланиш олиб боришга даъват этади. Кооператорлар келгусида ана шу мақсадга эришиш, областимиз район ва қишлоқларини иқтисодий ва социал ривожлантиришда ҳамкорлик қилиш, қишлоқ меҳнаткашлари моддий фаровонлигини мунтазам яхшилаш йўлида бор имкониятларни ишга солишларини билдирдилар. Тошкент район матлубот жамияти правлениесининг раиси М. Қ. Қўчқорова, Октябрь районлараро базасининг директори К. И. Шелдяева, Орджоникидзе район матлубот жамияти тайёрлов конторасининг директори Э. Эгамбердиев ва бошқа сўзга чиққанлар шулар ҳақида гапирдилар.

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов, Ўзбекистон Госпланы раисининг биринчи ўринбосари И. А. Каримов қатнашдилар.

Олимлар учун мактаб

Пахтакор республикалардаги илмий-тадқиқот институтларининг қишлоқ хўжалик соҳаси олимлари, пахтачилик мутахассислари ўқиш учун Тошкентга келдилар. Улар учун Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институтида СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги уюштирган семинар ўз ишини бошлади. Семинар партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йилги май Пленуми қарорлари асосида илмий ечимларнинг самарадорлиги ва сифатини ошириш проблемасига бағишланган.

(ЎзТАГ).

ДЕҲҚОН ИЗЛАРИ

ЛАВҲА

ОЧИЛ ака қуёш ҳали ётоғидан бош кўтармасдан қадрдон даласига отланди. Йўл бўйидаги 10 гектарлик картани яна бир синчиклаб айланиб чиқди. Ҳар тупида мавжланиб турган 5—6 тадан бўлиқ кўсакларни кўриб кўнгли ҳушнуд тортди.

Очил аканинг одати ўзи шунақа, келгуси иш режаларини ҳам, қалбидаги ташвишли ўйларини ҳам эрта тонгда ёлғиз дала кезиб пишитади. Тўғри-да, деҳқон меҳнат роҳатини ҳам, орзу-умидларини ҳам, эл олдидаги обрў-эътиборини ҳам мана шу пешона тери тўкилган она заминдан топмаганми ахир!..

Қўшни картага йўл олган Очил ака катта ариқ бўйида тўхтади. Равон оқаётган зилол сувга тикилиб турди-да, чуқур ҳаёлга толди. «Инсон умри ҳам мисоли мана шу сувдек, тез ўтади, олға интилади. Лекин умр дарёсининг қандай оқиши ўзинггагина боғлиқ. Ҳаётда одамлар ҳақида қайғурсанг, эл-юрт ташвиши билан яшасанг умринг беҳуда ўтмайди, ўзингга яраша из қолдирасан. Бу катта бахт. Шунинг учун киши гоҳо босиб ўтган йўлига назар ташлаб қўйиши, бу йўлда нималарга эришди-ю, нималарга улгура олмади, билиб қўйиши фойдадан ҳоли эмас».

Очил ака эрта баҳорда бўлиб ўтган мажлисни эслади. Колхозниниг клуби одамлар билан тўлган, раис Хошим Мадалиев ҳар бир пахтачилик бригадаси фаолиятига алоҳида тўхталиб ўтарди. Навбат 11-бригадага келганда, раиснинг чеҳраси тундлашди. Сабаби бригадада 1981 йилда гектаридан бор йўғи 28 центнер пахта йиғиштириб олинган эди.

— Қолоқ участкага тажрибали кишини қўймасак бўлмайди, — деди Х. Мадалиев, — Акс ҳолда бу йил ҳам бригада оқсаб қолади.

Бир зум ўйланиб тургач, Очил ака қўл кўтарди. Залдагиларнинг нигоҳи унга қадалди.

— Шу бригадани менга берақолинглар!

— Бу гал ҳам-а!

— Нима қипти, — деди Очил ака, — холис ният билан...

Шундай қилиб Очил ака Маматқулов тўртинчи марта қолоқ бригадага ўтиб иш бошлашга жазм қилди. Бундан тўрт йил бурун бор йўғи 25 центнердан пахта ҳосили олинган ерлардан ўтган йили 41 центнердан хирмон кўтарилди.

Очил ака 11-бригадани қабул қилиб олгач, коллектив аъзолари билан бафуржа суҳбатлашди, уларнинг кўнглидаги гапларни эшитгач:

— Ҳаммаси ўзимизга боғлиқ, — деди у, — бир ёқадан бош чиқариб, бамаслаҳат иш тутсак, илғорлар сафига, албатта чиқиб оламиз.

Бригадир сўзи билангина эмас, иши билан ҳам одамларни руҳлантирди, барчани оёққа турғазди. Заршунослар енг шимариб ишга киришдилар. Ерлар яхшилаб ўғитланди, айниқса, карталарни йириклаштиришга алоҳида эътибор берилди. Ариқ ва зовур-бўйларидаги 10 гектар ер ўзлаштирилиб экинзорларга айлантирилди. Колхозда биринчи бўлиб 75 гектар ерга 3 кунда туксизлантирилган Тошкент-1 навли чигит экилди. Уруғлик ер намига тўла ундириб олинди. Ниҳолларга ишлов бериш, озиқлантириш, суғориш ишлари график асосида босқичма-босқич олиб борилди. Бугунги кунда эса қилинган фидокорона меҳнат ўз самарасини кўрсатмоқда. Ҳар туп ғўзада 5—6 тадан бўлиқ кўсак бор.

— Ҳосил етиштиришда ҳал қилувчи дамлар ўтиб боряпти, — дейди бригадир. — Ғанимат онларнинг ҳар дақиқасидан унумли фойдалана билиш керак. Бу даврда, айниқса, сувчиларнинг меҳнати ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Ғўзаларни саратон сувига қондириб суғоришда бригадамизнинг миришкор сувчилари Ўринбой Қорабоев билан Ўлмасхон Сиддиқовалар фидойилик кўрсатишмоқда. Улар кунутун далада.

Ҳақиқатан ҳам бригада пахтазорларини айланар экансиз ғўза қатор ораларига ишлов бериш, суғориш, озиқлантириш, турли зараркунанда ҳашаротларга қарши курашиш ишларининг юксак сифатли олиб борилаётганлигини кўрасиз.

— Очил аканинг киндик қони далада тўкилган, — дейди кулиб, бригада механизатори Турғун Йўлдошев. У киши ҳар бир картанинг паст-баландини, шароитини яхши биладилар. Ер билан, экин билан тиллашиб ишлайдилар. Ана шунақа асл деҳқонлар.

Яхши дам, намунали маданий хизмат унумли меҳнат эканлигини Очил ака яхши билади. Шунинг учун ҳам бригада заршуносларининг кўнгилдагидек ҳордиқ чиқариши учун барча шарт-шароитлар тахт қилиб қўйилган. Дала шийпонида радио, телевизор, холодильник ишлаб турибди. Ҳар куни икки маҳал иссиқ овқат тайёрланмоқда. Сувчилар учун алоҳида дам олиш хонаси ҳам ажратилган.

Бригада пахтакорларининг СССР ташкил топганлигининг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган йилдаги аҳдлари қатъий, мажбурияти юксак. Улар кам ҳосилли ерлардан бу йил гектар бошига 40 центнердан пахта олиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

...Саратон қуёши олов селини пуркайди. Лекин «Ленин. Октябрь Революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ, Ҳурмат белгиси орденлари нишондори Очил ака Маматқулов ва унинг шогирдлари буни писанд қилмайдилар. Улар ҳар туп ғўза атрофида парвона. Эгат оралайдилар, сув тарайдилар, ер юмшатадилар. Кузда уюлажак мўл ҳосилга замин тайёрлашдан чарчамайдилар.

Ф. МУҲИДДИНОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоз.

110 ЦЕНТНЕР БЎЛАДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистонлик ёш маккажўхорикорларга йўллаган табрикномаси Ғалаба райони маккажўхорикорларининг ҳам ғайрат-шижоатини ошириб юборди. Улар 1982 йилда мўл «қаҳрабо дон» етиштириш учун мусобақани тобора кенг авж олдириб меҳнат қилмоқдалар.

Бригада ва звенолар ўртасидаги мусобақада «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Тўйчи Парпаев бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар звеноси пешқадамлик қилаётир. Улар йилдан-йилга ҳосилдорликни ошириб бормоқдалар. Масалан, биргина ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида улар дон учун экилган 40 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 104 центнердан, 20 гектар силос учун экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 700 центнердан кўкпоя йиғиштириб олдилар.

Звено аъзолари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, бу йил ҳар гектар ердан 110 центнердан «Қаҳрабо дон» етиштиришга қарор қилдилар.

З. ИСРОИЛОВ.

МЕҲНАТ ЭСТАФЕТАСИ

СССР 60

ҚУРУВЧИЛАРГА БАҒИШЛАНГАН ҲАФТАЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

КПСС XXVI съезди қарорларида меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлигини янада яхшилаш масаласига алоҳида тўхталиб, ҳар бир оила алоҳида квартира билан таъминланишига эришиш таъкидланди. Бу эса биз — қурувчилар олдига масъулиятли, шу билан бирга шарафли вазифаларни қўйди. Чунки, бу қарорлар ҳаётда ўз аксини топиши қурувчилар меҳнатига боғлиқдир. Шу боисдан ҳам съезд қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш мақсадида қўш унум билан, оширилган социалистик мажбуриятлар асосида меҳнат қилишга киришдик.

Бир неча йилдирки, трестимиз коллективи Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати бунёдкорлари билан ўзаро мусобақалашаяпти. Бу меҳнат эстафетаси албатта ишлаб чиқаришдаги кўрсаткичларимизни яхшилашда ёрдам бермоқда.

Хусусан съездлар йилида мусобақанинг таъсирчанлигини янада ошириш мақсадида комбинат ва трест бригадалари ўртасида ҳам мусобақалар уюштиришга киришдик. Илғорлар тажрибасини ёйиш, вақти-вақти билан ғолибларни моддий ҳамда маънавий рағбатлантириш тадбирларини йўлга қўйдик. Масалан, ўтган йилнинг ўзида ойлик ёки квартал якунларига кўра мусобақа ғолиби деб топилган 16 ишчи Совет Иттифоқи бўйлаб туристик йўлланмалар билан мукофотланди. Бундан ташқари, юзлаб - ишчи-хизматчилар ғолиб бригада ёки цех коллективлари сафида икки кунлик дам олиш зоналарида ҳордиқ чиқардилар.

Мусобақа асосида иш юритиш тез орада ўз самарасини берди. Съездлар йилида мусобақадош 1-уйсозлик комбинати коллективи Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб деб топилган бўлса, бизнинг трестимиз республика социалистик мусобақасида биринчи ўринни эгаллади.

Ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш ташаббуси билан майдонга чиққан ўн бешлар ҳаракати трестимизда тез орада ўз издошларини топди. 40-қурилиш-монтаж бошқармасининг Баҳодир Шукуров етакчилигидаги илғор бригадаси беш йиллик давомида ўн йиллик план ҳажмида қурилиш-монтаж ишларини бажаришга сўз берди. Бу ватанпарварлик ҳаракати тез орада янги ташаббусларнинг туғилишига сабабчи бўлди.

Қатор қурувчилар Ўзбекистон ССРнинг 60 йиллик юбилейига қадар беш йиллик планни бажариш мажбуриятлари асосида меҳнат қилишга киришдилар. Монтаж бошқармасининг Ленин орденли Виктор. Демидов бошчилигидаги коммунистик меҳнат бригадаси, Анатолий Мухин бошчилигидаги қурувчилар бригадаси, «Ташростстрой» бошқармасининг Юсуф Аблякимов бошчилигидаги коммунистик меҳнат бригадаси, «Ташмостстрой» бошқармасининг Г. Вахтянина бошчилигидаги бўёқчилар бригадаси шулар жумласидандир.

Шуниси диққатга сазоворки, айнан ана шу коллективлар трестимиз мусобақадош бўлган 1-уйсозлик комбинатидаги турдош бригадалар билан ўзаро меҳнат беллашуви шартларини тузганлар.

Шу йилнинг биринчи квартали якунланиши биланоқ ўзаро мусобақа қандай самаралар бераётганлиги яққол кўзга ташланди. Уч ой якунларига кўра трестимиз «Главташкентстрой» ташкилотлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг ғолиби деб топилди. Илғор бунёдкорлар ҳамда бригадаларни рағбатлантириш учун 14 минг сўм пул мукофоти ажратилди. Шундан кейин мусобақа янада кенг қулоч ёйди.

Яқинда юбилей йилининг олти ойлик иш якунлари кўриб чиқилди. Бош пудрат бўйича ярим йил ичида 11 миллион 153 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Ўз кучимиз билан 8 миллион 855 минг сўмлик иш бажардик. 7282 квадрат метр ҳажмдаги уй-жой ўз эгаларига топширилди. Уй-жой қурилиш давлат плани 114,3 процент бажарилди.

СССР 60 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятлар тўла бажарилишига ҳеч қандай шубҳа йўқ. Бугунги меҳнат активлиги, мусобақанинг тобора кенг қулоч ёйиши ана шундай дейишга асос бўла олади. Қолаверса, илғорларнинг шахсий намунаси, даъвати кўрсаткичлар кун сайин юксалишига олиб келмоқда.

Масалан, 40-қурилиш-монтаж бошқармасининг Виктор Туткин бошчилигидаги злобинчи бригадасини олайлик. Азамат қурувчилар ярим йиллик планни 212,8 процентга етказиб бажардилар. «Ташмостстрой» бошқармасидан Галина Вахтянина бригадаси бу кўрсаткични 212,9 процент, шу бошқарманинг Ю. Жумабоев етакчилигидаги бригадаси 219,6 процент, монтаж бошқармасининг Н. Плохих бошлиқ злобинчи бригадаси 215,5 процент, «Ташмостстрой» бошқармасининг Виктор Романов бошлиқ бригадаси 222,3 процентга етказиб бажардилар. Бундай илғор бригадаларни кўплаб мисолга келтириш мумкин. Улар айни кунларда 1984 йил ҳисобига меҳнат қилиш билан бирга фойдаланишга топширилаётган ҳар бир объект давлат комиссияси томонидан «яхши» ва «аъло» баҳолар билан қабул қилинишига эришмоқдалар.

Муҳими, трестимиз коллективи ўз меҳнат ютуқлари билан қурувчилар олдига қўйилган вазифаларни бажариш ишига салмоқли ҳисса қўшмоқда. Беш йиллик охирига бориб Тошкентда ҳар йили 1,5 миллион квадрат метрга яқин уй-жой қурилиши назарда тутилмоқда. Бу республикамиз пойтахтида уй-жой проблемасини муваффақиятли ҳал қилиш йўлида қўйилган катта одим бўлади.

О. ИСОҚОВ,
Тошкент уй-жой қурилиши трестининг бошқарувчиси.

«Ташсельмаш» заводида «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Юбилей йилида машинасозлар деярли 10 минг дона қишлоқ хўжалиги агрегатларини тайёрлайдилар. Мамлакатимизнинг пахтакор республикаларига планлан ташқари қатор машиналар етказиб бериш билан бирга 28 чет эл фирмаларининг буюртмасини ҳам бажарадилар. Суратларда: заводнинг янги маъмурий биноси, (пастда) тайёр махсус лотлар участкаси.

Э. Котляков, А. Горокрик, Б. Юсупов фотолари. (ЎзТАГ).

ОЛМАЛИҚ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ДЕПУТАТЛАР— МУСОБАҚА ТАШАББУСКОРЛАРИ

Бевосита ишлаб чиқаришда меҳнат қилаётган шаҳар Совети депутатларидан 117 киши СССР 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа ташаббускоридирлар. Жумладан 112 нафар халқ вакили «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» шиори остида меҳнат қилмоқда. 17 депутат беш йилликни уч йилда, 22 депутат эса тўрт йилда бажариш мажбуриятини олганлар.

Депутатлар ташаббуси ҳар томонлама қизғин қўллаб-қувватланганлиги туфайли яхши кўрсаткичлар қўлга киритилмоқда. Шаҳардаги корхоналардан 19 таси ярим йиллик план ва социалистик мабуриятларини муддатидан олдин ошириб бажардилар.

●

ГРУППАЛАР— ҲАРАКАТДА

Шаҳар корхона ва қурилиш ташкилотларида 6 та депутатлик ишлаб чиқариш группалари ташкил этилган. Жумладан мебель ва мис бойитиш фабрикалари, қўрғошин заводида халқ вакиллари бирлашиб, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва ишчи-хизматчиларнинг меҳнат қилишлари ҳамда дам олишлари учун зарур шарт-шароитлар яратилишини назорат қилмоқдалар.

Яқинда Қалмоққир кони депутатлик ишлаб чиқариш группаси аъзолари яна бир ибратли тадбирни амалга оширдилар. Уларнинг таклиф ва тавсиясига биноан иссиқ овқатни бевосита иш жойига етказиб бериш ташкил этилди.

●

ТАЖРИБА ОММАЛАШАДИ

Халқ вакилларининг сиёсий билимларини мустаҳкамлаш ва малакаларини ошириш учун «Депутатлар куни» ташкил этилиб, унда муҳим мавзуларда суҳбатлар ўтказилмоқда. Жумладан ҳозиргача сайловчилар наказлари билан ишлаш, депутатларнинг ҳуқуқ ва бурчлари ва бошқалар тўғрисида лекциялар ўқилди.

Сўнгги машғулотлардан бири эса шаҳар совети соғлиқни сақлаш бўйича доимий комиссиясининг илғор иш тажрибасини оммалаштиришга бағишланди. Унда барча доимий комиссияларнинг раис ва секретарлари иштирок этдилар.

●

НАКАЗЛАР БАЖАРИЛЯПТИ

Сайловолди йиғилишларида шаҳар Совети депутатларига қурилиш ва ободонлантириш соҳасида бирмунча наказлар билдирилган эди. Олиб борилган катта ташкилотчилик ишлари туфайли ҳозиргача уларнинг 36 тасини амалга оширишга киришилди. Жумладан, «Дельфин» дам олиш зонаси, 150 ўринли боғча-ясли, озиқ-овқат магазини, «Химгород» районида сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилувчи павильон ишга туширилди. 10 минг номерли автомат телефон станцияси қурилиши жадал олиб борилялти.

Шаҳар территориясини кўкаламзорлаштириш, санитария ҳолатини яхшилаш ҳам депутатларнинг доимий диққат-марказида турибди. Уларнинг ҳаракати билан «Победа» парки тартибга келтирилиб, мевали ва манзарали ниҳоллар ўтказилди.

А. БОБОБЕКОВ.

СИФАТ БЕЛГИСИ БИЛАН

ЎЗБЕКИСТОН химия машинасозлиги заводи коллективи ишлаб чиқараётган турли хил асбоб-ускуналарга эҳтиёж тобора ортиб бормоқда. Бундай агрегатлар халқ хўжалигининг деярли барча тармоқларида фойдаланаётганлиги учун ҳам шундай бўлмоқда. Машинасозлар буни ҳисобга олиб, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажмини йилдан йилга кўпайтирмоқдалар. Уларнинг техник-иқтисодий даражасини оширишга ҳам доим катта эътибор бермоқдалар.

Корхонада шу мақсадда кўпдан-кўп тадбирлар амалга оширилмоқда. Бу ишлаб чиқарилаётган агрегатларнинг чидамлилигини ошириш, ишлаш муддатларини узайтириш имконини беряпти. Ҳозирги вақтда корхонада ишлаб чиқарилаётган барча саноат маҳсулоти ҳажмининг 49,4 проценти жаҳон стандартлари даражасидадир. Лекин коллектив бу соҳадаги кўрсаткичларни янада яхшилаш учун изланишларни ҳеч сусайтирмай давом эттирмоқда.

М. МАҲМУДОВ.

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

ПЎЛАТНИ БЎЙСУНДИРИБ

«УИИНГ иш жойингга яқин бўлса ҳам қизиқ экан. Одам етишмаса югуриб келишаверади. Бирор мўлжаллаган иши бордир, дам олиши керак, чарчаган, дейишмайди. Шу йилнинг ўзида буниси ўнинчиси бўлса керак. Ҳозиргина сменадан қайтдим. Бунинг устига дўстлар билан бир жойда тўпланиб, тўйга бормоқчи эдик. Елғончи бўладиганга ўхшайман. Ўзим бормай, уларни ҳам роса куттириб, хуноб қиладиган бўлдим. Лекин илож қанча».

Уматов шу гапларни ҳаёлидан ўтказар экан, заводдан келган «чопар»га ломмим демай, янги кийимларни яна коржомасига ўзгартирди-да, дарвоза томон илдам юриб кетди. Лоақал «нима бўлди» деб суриштирмади ҳам. Чунки, билади: зарур бўлиб қолган. Бу борада тажриба бор. Неча марта бошлиқларга эътироз билдириб, цех раҳбарлари билан жанжаллашиб ҳам кўрди: бефойда. У овозини кўтариб, қанча койиса бошқалар шунча зўр бериб кулишади. Йўқ, масхаралаб эмас. Ҳатто жаҳли чиққанда ҳам астойдил бировни уруша олмаслигидан, сменадан яна сменага таклиф қилишса бирор марта йўқ демай, цехгача индамай келиб шу ерда бироз «чирсиллаш»идан ҳайратланишарди.

...Печни кимдир ёқиб қўйибди. Ярим соатча қизиган. Яна 10 минут ичида қозонни тўлдириш керак. Бинали келмай қолсачи, деб ҳеч ким ҳаёлига ҳам келтирмаган, худди одатдаги табиий бир ҳолдек. Ҳақиқатда улар янглишишмади. Уматов цехга кирибоқ, зина нарвончадан печ супачасига чиқди-да, қозонга бир қараб олгач, индамай ишга киришиб кетди. Яна ярим соат ўтар-ўтмас қуёш нурларидек кўзни қамаштириб пўлат оқими махсус идишларга қуюла бошлади.

Осма кранни бошқараётган Бахтинисо Бакирова эритма тўла чўмични қолиплар ортилган вагончалар олдига келтирди. Махсус материаллардан тайёрланган қолипларга пўлат қуйилиши билан улар ўтга ёнилғи пуркагандек алангаланиб сонсаноқсиз учқунлар сочади. Лекин, қуймадан муайян шаклдаги узел ва деталлар ҳосил бўлади. Печдаги қозон бўшагач, шу жараён яна, яна такрорланади. Бинали эса 20 йилдирки, шу жараён, унинг сўзи билан айтганда шу гўзаллик шайдоси. У ҳар гал янги эритмаларни чўмичларга қуяр экан, пўлат оқимга завқланиб боқади. Худди кечагина келган янги ишчидек ҳаяжонини яшира олмайди.

Икки тонналик қозоннинг ёнгинасида махсус мосламалар ўрнатилган. Улар пўлат эриш жараёнини назорат қилиб боради. Қотишма парчалангани ҳам, пўлат ҳосил бўлгани ҳам, эритма тайёрлиги ҳам аниқ кўрсатилади. Уматов эса аҳён-аҳёнда бир кўз қирини ташлаб қўяди, холос. Шериги Сергей Леонтьев эса эритма тайёрлангунча бесаранжом бўлиб, ўн марталаб приборларга мўралаб келади. Охирида чидай олмай Биналини койиган бўлади.

— Приборларга бир қараб қўйсанг бўларди. Кечаги сменада ҳам хотиржам ишлаб, мусобақадошлардан анча ортда қолиб кетдик.

— Қозонни кўриб турибман-ку. Приборларга осилавериб, нима қилдик. Тергаб туришингдан ОТКдан чиққанинг билиниб турадида, Серёжа. Шошилма. Ундан кўра ана Бахтинисодан сабр-тоқатли бўлишни ўргансангчи. Постда турган соқчидек қимир этмай турибди.

Осма кўприк крани бошқарув пультининг ёнида исиқдан юзлари оловдек қизариб Бахтинисо Бакирова ўтирибди. Кран пўлат эриётган қозоннинг шундоққина юқорисига келиб тўхтаган. Бакирова эса навбатдаги кўрсатмани эшитмай қолмай, деб кранни нарироқ юргазмайди ҳам. Худди ўз иродасини синаётгандек.

— Менга қара, юргаз шайтон аравангни, нарироқ тур, пишиб кетибсан-ку, — Серёжа юқорига қараб қўл силтаганидан сўнг кран цехнинг нариги бурчагига бориб тўхтади.

— Бригадир, қачонгача беш киши ўрнига уч киши ишлайверамиз? Қизимиз ҳам қийналиб кетди, — С. Леонтьев кўзларини печ ёруғидан паналаб яна гапида давом этди. — Янги шерик ҳам ҳайр-маъзурни насия қилиб кетворди.

...Бир слесарь аниқ қуйиш цехига ишга ўтиш иштиёқи борлигини айтди. Уматов аввалари ҳам у ҳақида кўп марта эшитганди: лаёқатсизлиги туфайли танқиддан боши чиқмасди. Эҳтимол танқидлардан сўнг ўзини кўрсатмоқчидир, деб унга хайрихоҳлик билдирди...

Ишни ҳам бошлаб юборди. Аниқроғи бошламасдан тугатди. Кейин маълум бўлишича 10 йил пўлат эритувчи бўлиб ишласанг у меҳнат пенсия олиш ҳуқуқини беради, деб эшитган экан. Тўғри, бундай имтиёзлар йўқ эмас. Лекин, 50 ёшгача албатта енгил участкаларда ишни давом эттириш талаб этилади. «Пенсияталаб йигит» (уни ҳозир шундай деб эслашади) «лекин»ини кейинчалик эшитиб қолибди.

— Цехда Анатолий Григорьевич Горен мастер бўлиб ишлайди. Магнитогорскда пўлат эритувчи бўлиб иш бошлаганидаёқ яхши танилган. Тошкент экскаватор заводига келганига ҳам 26 йилдан ошди. Шу ўтган вақт ичида узлуксиз пўлат эритувчи бўлиб ишлади. Ҳозир ҳам биз билан бирганликда янги экскаваторлар яратаяпти. Ҳозир цех катта мастери. Шундай турли тоифадаги кишиларни солиштирганимда биринчиларига ачинаман. Негалигини билмайман. Лекин шундай бўлади, — дейди Б. Уматов.

Смена ҳам тугади. Цех бошлиғи Александр Алябин пўлат эритувчи олдига келиб унга миннатдорчилик билдирди.

— Менга қаранг, Александр Викторович, келаси гал уйимга «элчи» юборманг. Овора бўласиз, келиш тугур, эшигимни ҳам очмайман. Сменадан кейин дам олишга ҳаққим бордир.

— Мен сени мажбурлаб келтирганим йўқ-ку. Истамасанг рад қилгин эди. Нега келдинг?

— Чақиртирганлигингиз учун. Ўзингиз нега чақиртирдингиз.

— Келишингни билдим-да. — Ҳамма кулиб юборди. Бинали ҳам ўзини тута олмади. Қўшилишиб роса кулди.

Шу гапдан кейин бир ҳафта ҳам ўтмади. Навбатдаги сменани эндигина тугатиб, уйига етиб келганида яна заводдан «элчи» келди. Цех бошлиғи чақиряпти деса бормайди деб ўйлашган шекилли, директор сўраяпти, дейсан, деб тайинлашибди.

— Балки министр келгандир? — Уматов кинояли кулиб ёш ишчига қаради. Бироздан сўнг «унда нима айб» деб яна ҳар галгидек эски иш кийимларини кийди. Дарвозадан ичкарига кириши билан завод директори, партком секретари, цех бошлиғи ва яна бир группа ишчилар тўпланиб туришганини кўрди. Демак, алдашмабди. Лекин, тинчликмикан?

Биринчи бўлиб партком секретари у томон юрди.

— Михаил Борисович, сменага яна чақиртиришибди шекилли.

— Йўқ, бугун ишга эмас, хурсандчиликка. — М. Новиков ҳазиллашаётганини ҳам, чин гапираётганини ҳам билиб бўлмасди. — Бугун байрам: область мукофотининг лауреати бўлганингиз билан табриклайман- Нега иш кийимидасиз?

Уматов ҳамма воқеадан хабардор бўлгандан кейингина яна кимнингдир пичирлаб «нега кийиниб келмадинг?» деган гапи қулоғига чалинди. У ялт этиб кийимларига қаради: негадир севинганидан энтикиб кетди. «Нима, ор қилишим керакми, бу уст бошимдан? Ҳечамда! Экскаватор заводининг оддий ишчиси Уматовни лауреат қилган ҳам ана шу ишчи коржомаси бўлади. Қолаверса, насибамни бутун, ҳаётимни мазмунли қилаётган меҳнатим, ишчилигим рамзи эмасми, у. Мен ундан орланмайман. Мен уни қадрлайман, у билан фахрланаман».

А. МИРАЛИМОВ.

КОЛЛЕКТИВДА КАМОЛ ТОПАЁТГАНЛАР

ИҚБОЛ

ОДАТДАГИ иш кунларидан бири. Дилором машинасида ҳар кунгидек ҳотиржам ишлаётган эди, сал нарироқда ёшгина бир қизчанинг ўзига қандайдир бошқачароқ нигоҳ билан қараб ўтганини пайқади. Қизчанинг қарашларида унга қандайдир айтадиган гапи борлиги, лекин айтишга ботинолмаётгани сезиларди. «Ҳа, майли, ўзи лозим топганда айтиб қолар» ўйлади у ўзича ва ишида давом этаверди. Эртаси куни яна худди шу ҳол такрорланди. Лекин, Дилором у қизчани — Нафисани чақириб, менга бир нима демоқчимисиз, деб сўрашга ҳам истиҳола қиларди.

Шу куни сменани тугатиб цех дарвозасидан чиқиб кетаётган эди, рўпарасида Нафиса пайдо бўлди. Уни кутиб турган экан. Дилором ҳам тўхтади, юзига ним табассум югуриб Нафисага қаради.

— Дилором опа, мен... сизга... шогирд тушсам майлими?

Дилором энди ёйилиб жилмайди:

— Шу гапни неча кундан бери айтолмай юрибсизми?

— Шогирдларингиз кўп, рози бўласизми-йўқми деб...

— Сиз менга шогирд бўлишни ҳоҳлабсиз-у, мен йўқ дейманми...

Бу воқеага икки йил бўлди. Ҳозир Нафиса Обидова ва у билан баробар ишга келган дугонаси ва Дилоромга шогирд Саодат Файзиева фақат цехдагина эмас, балки бутун камбинатда ишлаб чиқариш илғорлари қаторидан ўрин олишди. Уларнинг қўлидан чиқаётган босма нашрлари, яъни турли-туман китоблар фақат аъло сифатга қабул қилинмоқда.

...Яна шундай одатдаги иш кунларининг бири эди. Дилором цехга одатдагидек иш бошланишидан 15—20 минут олдин кириб келди. Бироқ, бугун у барвақт келган биринчи ишчи эмас экан. Рўпарасидаги машинада ишлайдиган дугонаси унинг қаршисига югуриб келаркан, бирдан қучоқлаб олди:

— Табриклайман, Дилором, табриклайман, чин дилдан.

— Нима билан, тушунтириб гапирсанг-чи?

— Лауреат бўлибсан-ку!

— Вой, ростданми?! — Дилором дугонасининг қўлидан газетани тортиб олди. «Ёш ленинчи»да «Табриклаймиз, лауреатлар!» сарлавҳаси остидаги қора ҳарфлар билан терилган фамилиялар орасидан ўзини излай бошлади. Мана топди: Султонова Дилором, «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси. Ишлаб чиқаришдаги жуда катта муваффақиятлари учун.

Куни билан қандай ишлаганини билмади, бутун руҳи, бутун вужуди қушдек енгил тортиб, қўллари саккиз йилдан бери ёд бўлиб кетган жараёнларни гўё автоматик равишда бажарар, ўзи эса ҳамкасб дугоналари, устозлари, бошлиқларнинг табрикларига «раҳмат, раҳмат» дея жавоб қайтарар эди. Энди у Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати! Бундан буён янада яхшироқ ишлаши, жамоат ишларида янада активроқ қатнашиши, зиммасига янада юксакроқ мажбуриятлар олиши керак. Дилором табрикларга жавоб қайтараркан, айни пайтда бу мукофот унга маълум даражада қарздек туюлар, шунинг учун ҳам қувонч билан бирга масъулият ҳисси ҳаёлига тобора чуқурроқ кириб борарди...

Табрикларнинг давоми уйда бўлди. Эшикдан кириб бориши билан қайнонаси Нусрат ҳола биринчи бўлиб пешвоз келди ва пешонасидан ўпди:

— Табриклайман, қизим, илойим бахтингни берсин. Қўшнимизнинг қизи топиб келди бу гапни.

Дилоромнинг кўнгли тоғдек кўтарилди. Ўз онасидек азиз бўлиб қолган қайнонасининг хушёрлигидан, боши осмонга етди. Кечки пайт турмуш ўртоғи, заргарлик заводининг ишчиси Усмон Хўжаев қўлида катта гулдаста билан эшикдан кириб келди...

Дилоромнинг ҳаётида бундай хушнуд дамлар тез-тез бўлиб туради. У ўзининг ҳалол меҳнати, фидокорона ишлари билан мана шундай бахтга муяссар бўлмоқда. Ўрта мактабни тугатиши билан тўғри полиграфия комбинатига ишга келган эди. Нозиккина қизчадаги тиришқоқлик, танлаган касбига қизиқувчанлик унинг устози Муборак опага ниҳоятда ёқиб қолди. Комбинатнинг зарбдор ишчиси Муборак Жалолова Дилоромни қаноти остига олиб, устозлик қилди. Мана энди Дилором ўзининг меҳнат муваффақиятлари билан устозини ҳам шод қиляпти.

Орадан кўп ўтмай, 1978 йилда уни комсомол-ёшлар бригадасига бригадир қилиб тайинлашди. Бир йилдан кейин эса бу коллектив «Коммунистик меҳнат бригадаси» деган юксак номга сазовор бўлди. Худди шу билан баравар Дилором Султонова КПСС сафига аъзо бўлиб кирди.

Айни кунларда у бошчилик қилаётган бригада коллективи «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта!» шиори остидаги мусобақада актив қатнашиб, зиммадаги топшириқларни 1,5—2 бараварга етказиб бажаришмоқда. Бригада сардори Дилором Султонованинг ўзи эса ҳар ишда намуна кўрсатяпти. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати. Ўзбекистон комсомоли XXII съездининг делегати Дилором Султонова бахтини меҳнатдан топаётган минглаб замондошларимизнинг биридир.

М. ШАРИПОВА.

МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ ХАБАРЛАРИ

НЕС-НОБУД ҚИЛМАЙ

Тошкент алоқа техникумининг I ва II курс студентлари ҳам ўз меҳнат семестрларини ғоят мароқли ўтказмоқдалар. Улар деҳқонларимиз учун долзарб бўлган шу кунларда Тошкент область Орджоникидзе район «Правда» колхози далаларида етиштирилган ёз неъматларини несnобуд қилмай йиғиштириб олишда катта ёрдам бермоқдалар. Р. Турсунов, К. Файзуллин, Б. Зоҳидов каби ўқитувчилар бошлиқ студентлар бригадалари шу кунгача ўнлаб тонна картошка, олма, нок ва помидор ҳосилини йиғиб бердилар. Ҳ. Амиров, Қ. Қодиров, И. Исломов, Д. Дадамирзаев, К. Норматов, А. Қорабоев каби талабалар кунига 250—300 килограммдан олма териб, барчага ўрнак бўлмоқдалар.

Р. БЕКНАЗАРОВ.

Ҳусан Тўхтаев Тошкент кабель заводининг тажрибали ветеран ишчиларидан биридир. Илғор ишчи графикдан ўзиб меҳнат қилибгина қолмай маҳсулотларни юқори сифат категориясига топширишга эришяпти. Айни пайтда у 1982 йилнинг ноябрь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ПАРТИЯ СЎЗИ — ОММАГА!

ЛЕКЦИЯ ВА СУҲБАТЛАР

«КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленумида маъқулланган СССР Озиқ-овқат программаси — халқ фаровонлиги тўғрисида партия ғамхўрлигининг янги ёрқин кўриниши» — Чиноз қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатида область касаба союзлари Совети секретари Д. Д. Усачев шу мавзуда лекция ўқиди. У агросаноат комплексини ривожлантириш соҳасида саноат корхоналари олдида турган вазифаларга тўхталди, тўпланганларнинг кўпгина саволларига жавоб қайтарди.

Шу кунларда райондаги бошқа саноат корхоналари, колхоз ва совхозлар, ташкилот ва муассасаларда ҳам май Пленуми қарорларига бағишланган лекциялар ўқиляпти.

Х. СУЛАЙМОНОВ.

Халқаро ҳаёт

МАМЛАКАТЛАР, ОДАМЛАР, ВОҚЕАЛАР

ЛИВАНДАГИ БОСҚИНЧИЛИККА БАРҲАМ БЕРИЛСИН!

«ИСРОИЛ БАЙРУТДА ТИНЧ АҲОЛИГА ҚАРШИ ЧИНАКАМ ВАҲШИЁНА ҲАРАКАТЛАР ҚИЛИБ, ШАҲАР ҲАЁТИНИ БАРБОД ЭТМОҚДА... БУГУНГИ КУНДА ЕР ЮЗИДАГИ БИРОНТА ҲАМ МАСЪУЛ ДАВЛАТ АРБОБИ, БИРОНТА ҲАМ СОФДИЛ КИШИ ЛИВАНДА ИСРОИЛ БОСҚИНЧИЛАРИНИНГ ҚЎЛИДА ҲАЛОК БЎЛАЕТГАН ОДАМЛАРНИНГ ДАЪВАТЛАРИГА БЕПАРВО ҚАРАБ ТУРА ОЛМАЙДИ».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

СОВЕТ КИШИЛАРИ ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

Иброҳим РАҲИМ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

ЛИВАНДАГИ вазият тобора кескинлашиб боряпти. Исроил каллакесарлари Фаластин ва Ливан халқини қириб ташлаш учун бошлаган қонли урушни давом эттириб, Ливан пойтахти — Байрутни ер билан яксон қилмоқда. Бу урушда Америка Қўшма Штатлари ҳам хоинона иштирок этяпти. Унинг энг сўнгги наъв қирғин қуроллари минг-минглаб тинч аҳолини қиряпти. Ливан ери қонга беланди. Бундай ваҳшийликка қандай қараб туриш мумкин? Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев АҚШ президенти Р. Рейганга мурожаат қилиб, уни қаттиқ огоҳлантирди. Биз бу мурожаатни астойдил табриклаймиз.

Шу боисдан ҳам барча совет кишилари ташвиш билан, ғазаб билан «Сионист жаллодлар, Ливандан қўлингни торт!» деб ҳақли талаб қилмоқдалар.

Совет ишчилари, деҳқонлари, зиёлиларининг бу қудратли овози бизнинг ҳам — ўзбек ёзувчилари, журналистларининг ҳам янгроқ овозидир. Исроил фашистлари Ливанни тезда ташлаб чиқиб кетишлари керак! Ливан халқи, Фаластин халқи озод, тинч ва мустақил яшашлари шарт! АҚШ Яқин Шарқ давлатларининг ишларига аралашишни бас қилсин! Фаластин халқи ўз давлатига эга бўлиб, ўз бахтини тиклаши, ҳур ҳаёт кечириши керак!

●

Б. ЖЎРАЕВА,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ИСРОИЛ агрессорлари Ливанда ҳамон қароқчиликни давом эттиряптилар. Америка Қўшма Штатларининг ҳомийлигида Исроил армияси Ливан пойтахти Байрутга кетма-кет ваҳшиёна ҳужумлар уюштирмоқда. Ўтган кунларнинг бирида шаҳар ҳимоячиларининг ҳисобига кўра Исроил ҳарбийлари ғарбий Байрутга 180 га яқин бомба, ракета ва снарядлар ташлашган. Куни кеча газеталардан бирида берилган беш-олти ёшлардаги гўдакнинг фотосурати оддий бир инсон сифатида, аёл сифатида, она сифатида менинг қалбимни ларзага солди. Кўзлари ярим очиқ, патила сочли гўдак чалқанча ётар, унинг қорни ва кўкрагига бинт танғилган эди. Байрутлик бу бегуноҳ кичкинтой кассетали бомба портлашидан оғир яраланган.

Жаҳон тинчликсевар жамоатчилигининг норозилигига, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг кўрган тадбирларига қарши бораётган исроиллик сионистлар ваҳшийликлари учун, шубҳасиз, тарих олдида жавоб берадилар. Улар зудлик билан қароқчиликни тўхтатишлари зарур!

НОРОЗИЛИК МИТИНГЛАРИ

Ўзбекистонда ўтказилаётган митингларнинг қатнашчилари Исроил ҳарбийлари Фаластин ва Ливан ватанпарварларини ваҳшиёна қирғин қилаётганига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирмоқдалар.

«Миконд» заводи бригадири К. Ким 3 август куни бўлиб ўтган митингда сўзга чиқиб бундай деди:

— Барча совет кишилари сингари корхонамиз ишчилари ҳам ўзгалар кулфатига бефарқ қарай олмайдилар. Ғарбий Байрутга ёпирилиб ҳужум қилган ва тинч аҳолини шафқатсизлик билан қираётган Исроилнинг хиёнаткорона ҳаракатлари бизни ғоят ғазаблантирмоқда. Биз ана шу ваҳшиёна жиноятнинг пайини қирқишга қаратилган совет ҳукуматининг куч-ғайратини чин қалбдан қўллаб-қувватлаймиз. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШ президентига йўллаган ва Байрут аҳолисини қириб ташлашга йўл қўймаслик учун ўз ихтиёрида бўлган имкониятлардан шошилинч равишда фойдаланишга даъват этган янги мактуби ана шу куч-ғайратни кўрсатувчи ёрқин далилдир. (ЎзТАГ).

ФАЙЗ АҲМАД ФАЙЗ,
Халқаро Ленин мукофоти лауреати
(ПОКИСТОН)

ХАРОБА БАЙРУТ ҚЎШИҒИ

Байрут, ёруғ жаҳон муҳаббатисан...
Жаннат рақибаси, ўзингсан Байрут...

Кулган болаларнинг нурли кўзлари,
Чил-чил синган орзуларнинг ойнаси.

Бу зарралар осмоннинг юлдузлари,
Еритур Лубноннинг қора сийнасин.
Байрут, ёруғ жаҳон муҳаббатисан!

Қон билан безанган бесаноқ юзлар,
Кўринур бизларга аниқ ва равшан.
Уларнинг зиёси Лубнонда сузар,
Олов тусда ёрқин, нурафшон.
Байрут, ёруғ жаҳон муҳаббатисан!

Ҳар бир вайрона-ю, кул тепа, магар,
Форсий қасрлардан афзалроқ эрур.
Ҳар жангчига ҳавас этар Искандар,
Ҳар бир қиз Лайлодан гўзалроқ эрур.
Лубноннинг юраги эрурсан Байрут!
Байрут, ёруғ жаҳон муҳаббатисан!

Русчадан Раҳим УМАРИЙ таржимаси.

ИСРОИЛНИНГ раҳбар доиралари ва сионизм пропагандаси жаҳон жамоатчилигини чалғитиш мақсадида Исроил авиацияси, артиллерияси ҳам да ҳарбий денгиз кучлари Ливандаги ва қисман жанубий Байрутдаги ҳарбий объектларнигина бомбардимон қилмоқдалар, бунда одатдаги қурол ва аслаҳалардан фойданиляпти, деб ишонтирмоқчи бўляптилар. Бироқ, ҳақиқий аҳвол агрессорларни ҳамда Тель-Авивга қирғин қуролларини етказиб бераётган америкалик ҳомийларни очиқ-ойдин фош этаётир. Суратда босқинчиларнинг навбатдаги фосфорли снаряди портлаши натижасида жароҳатланган 12 ёшли Рейма Шам дан.

Г. Надеждин фотоси. ТАСС.

СИОНИСТЛАРНИНГ ҚОНЛИ ҚИЛМИШЛАРИ

ИСРОИЛ қўшинларининг мустақил Ливан территориясига бостириб кирганига икки ойча бўляпти.

Сионистларнинг Ливанда қилаётган қонли жиноятлари фашистларнинг иккинчи жаҳон урушидаги қирғинлигидан ҳам ўтиб тушмоқда. Минглаб тинч аҳоли — қария ва гўдаклар, хотин-қизларнинг бегуноҳ қони тўкилмоқда. Исроилликлар босиб олган жойларида нацистлардек концлагерлар қурмоқдалар, Ливаннинг гўзал шаҳарлари, ноёб тарихий ва маданий ёдгорликларини вайроналарга айлантирмоқдалар.

Лейла ДЕБС (Азизова) Байрут бомбардимонларини бошидан ўтказган, сионистларнинг қабиҳ жиноятларини ўз кўзи билан кўрганлардан биридир. У ўтган йили Москвадаги Бутуниттифоқ давлат кинематография институтини тугаллаб, Ливан фуқаросига турмушга чиққан ва Байрутда яшар эди. Яқинда Лейла Дебс Совет Иттифоқига қайтиб келди. Мухбиримиз Э. Эрназаров ёш киношунос билан учрашиб, у ердаги воқеалар ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

Исроил Ливанга қарши кенг кўламдаги агрессияга тайёрланаётганлиги ҳаммага маълум эди. Сионистлар Ливан чегарасида тиш-тирноғигача қуролланган 25 минг кишилик армия тўплаган эдилар. Исроилнинг чет эллардаги элчиларидан бирининг ўлдирилиши баҳона бўлди-ю, Тель-Авив ҳеч бир асоссиз буни фаластинликларга тўнкаб, уларни «жазолаб қўйиш» мақсадида фаластинлик қочоқлар лагерлари жуда кўп бўлган Ливанга қарши урушни бошлаб юборди.

Дастлаб Исроил раҳбарлари уруш ҳаракатлари Ливан чегараларидан 40 километргача бўлган масофагача олиб борилади, бу ерда ўзига хос муҳофаза зонаси ташкил этилади, деган эдилар. Эртаси куниёқ улар бу масофани 45 километр деб «тузатиш» киритдилар. Оқибат-натижа эса Байрутни қамал қилишга бориб етди.

Исроил агрессияси сабабларини тўлароқ англаш учун тарихга мурожаат қилишга тўғри келади. Маълумки, 1948 йилда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қарори билан Англия қарамоғидаги Фаластин территорисида иккита мустақил давлат — араб ва яҳудий давлатлари ташкил этилган эди. Аммо бу сионистларни қаноатлантирмади. Бу территорияларда яшовчи яҳудийлар арабларга нисбатан кам сонли бўлсада, улар яҳудий давлати территорияларини кенгайтириш учун ҳаракат қилишарди. 1947 йил охири ва 1948 йил май ойигача сионистлар фаластин араб халқини қирғин қилиш ва ўз ерларидан қувиб чиқаришга ҳаракат қилишди. Шуниси диққатга сазоворки, фаластинликларни қириш бўйича операциялардан бирига Менахем Бегин — Исроилнинг ҳозирги бош министри раҳбарлик қилган эди. Бегин бошчилигидаги каллакесарлар Қуддус яқинидаги Дайр-Ясин қишлоғига бостириб кириб, бу ерда яшовчи ҳамма аҳолини қириб ташлашди. Отиб ташланган 254 араб жасади суратга олиниб, бу суратлар араб қишлоқларида тарқатилар ва фаластинликларга «Бу ерни тарк этмасангизлар, сизларни ҳам шундай қисмат кутяпти», деб дўқ-пўписа қилинарди. Исроилнинг ҳозирги мудофаа министри Ариэль Шарон ҳам ана шундай террорчилар отрядига бошчилик қилган.

Исроилнинг Ливанга агрессияси Кемп-Дэвид келишувчилик сулҳининг қонуний давомидир. Исроил араб мамлакатларини якка-лаб қўйиш йўли билан уларни ўз измига бўйсундиришга ҳаракат қилмоқда. Америка Қўшма Штатларининг агрессорни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаши сионистларни ана шундай қонли жиноятларга қўл уришга руҳлантиряпти. Агар АҚШ БМТ Хавфсизлик Кенгашида Исроилни ёқламаганда, энди аланга олган уруш олови бунчалик кучайиб кетмас эди. Шуни айтиш кифояки, Исроил фақат иқтисодий, ҳарбий ва молиявий ёрдам сифатида АҚШдан 32 миллиард доллар олди.

Исроиллик агрессорлар Ливандаги ўнг христиан кучлар ёрдами билан шаҳарнинг шарқий қисмини эгаллаб олганлар. Байрутнинг ғарбий қисми чегараларида ҳам сионистлар бўлинмалари жойлашган. Исроил ҳарбийлари бир неча бор ўт очишни тўхтатишга қарор қилганликларини маълум қилдилар. Бироқ ҳар гал турли баҳоналар билан шаҳарни бомбардимон қилиш ва артиллериядан ўққа тутишни яна бошлаб юборишаверди.

Шаҳардаги аҳвол ғоят кескинлашган. Агрессорлар шаҳарни электр энергияси, ичимлик суви билан таъминлашни тўхтатиб қўйганлар. Кейинги пайтларда озиқ-овқат танқислиги ҳам сезила бошланди. Уруш туфайли шаҳардаги ҳаёт издан чиқди. Мактаб ўқувчилари дарсларини тугаллай, имтиҳонларини топшира олмай қолдилар. Олий ўқув юртларида ҳам машғулотлар тўхтатилган.

Шундай бўлса-да Фаластин Озодлик ҳаракати жангчилари ва Ливан ватанпарварлари сионистларга қарши кескин курашни давом эттирмоқдалар. Бутун эрксевар, тинчликсевар халқлар улар курашини қўллаб-қувватлаб турибди.

ИСРОИЛ АГРЕССИЯСИНИ ЎЗ КЎЗИ БИЛАН КЎРГАН ЛИВАНДАГИ ФОЖИАНИНГ ГУВОҲИ КИНОШУНОС ЛЕЙЛА ДЕБС БИЛАН СУҲБАТ.

Арабларда ҳақиқий дўст оғир мусибат кунларида синалади, деган нақл бор. Исроилнинг Ливанга агрессиясидан сўнг араблар совет халқи уларнинг чинакам дўсти эканлигига яна бир марта тўла ишонч ҳосил қилдилар. Ливандаги воқеалар муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШ президенти Р. Рейганга мурожаати бутун прогрессив жаҳон жамоатчилиги қатори Ливан халқи томонидан ҳам қизғин қарши олинди. Совет раҳбарининг бу мурожаатида бугунги кунда Ер юзидаги биронта ҳам софдил киши Ливанда Исроил босқинчиларининг қўлида ҳалоқ бўлаётган одамларнинг даъватларига бепарво қараб тура олмайди, деган сўзлари ливанликларни, айниқса, тўлқинлантириб юборди.

Исроил Ливанга ҳужум бошлаган пайтда «Исроил овози» радиосининг Ливанга эшиттиришларида такрор-такрор фаластин араб халқи битта қўймай қириб ташланилиши айтилар эди. Бутун бир халққа нисбатан бундай геноцид сиёсатини ўтказишнинг ўзи кечирилмайдиган жиноятдир. Агрессор фақат фаластинлик қочоқлар лагерларини бомбардимон қилиш ва ўққа тутиш билан чекланаётгани йўқ. Энг биринчи навбатда тинч аҳоли қириб ташланмоқда.

Ливанликларга қарши хунрезликда сионистлар қўллаётган усулларнинг ўзи мудҳишдир. Мен Байрутнинг ғарбий ва шарқий қисмини ажратиб турадиган Жемайзе кварталида яшар эдим. Исроилликлар шаҳарни бомбардимон қилишни ҳам ўта қабиҳлик билан амалга оширар эдилар. Жумладан, шанба кунлари улар кун бўйи шаҳарга самолётлар билан бомба ташлашади. Кечқурунга бориб эса бомбардимон тўхтайди. Агрессор ҳаво ҳужумини тўхтатди, деб ўйлаган кишилар яширинган жойларидан чиқа бошлашади. Ярим кечада яна Байрут осмони устида бомбардимончи самолётлар пайдо бўлади. Улар эндигина уйқуга кетган тинч аҳоли бошига эрта тонгача ажал ёғдирадилар.

Сионистлар ўзлари қилаётган жиноятларни бошқаларга тўнкашга ҳам ҳаракат қиладилар. Масалан, июнь ойи ўрталарида Исроил самолётлари Байрут-Дамашқ йўлида кетаётган тинч аҳолини ўққа тутди. Кўп ўтмай эса «Исроил овози» радиоси бу жиноятни Сурия учувчиларига тўнкашга уринди.

Ливанда Исроилликлар золдирли, кассетли, фосфорли мина ва снарядлар ишлатмоқдалар. Бу халқаро конвенция билан ишлатилиши ман этилган ўқ дорилардир. Умуман олганда Ливан империалистлар учун янги қурол-яроғлар ва ўқ-дориларни синаш майдонига айланиб қолди.

Сионистларнинг тинч аҳолини қириш учун ишлатаётган ҳийлалари соф виждонли кишиларни ғазабга солмай қўймайди. Ливан матбуотида қуйидаги мисоллар келтирилган: байрутлик Роза ал Надия исмли қизча уйининг олдида қўғирчоқ топиб олади. Уни уйига олиб кириб, укалари билан бирга ўйнай бошлайди. Шу пайт кутилмаганда қўғирчоқ портлаб кетади. Розанинг укалари ҳалок бўлади, ўзи эса бир умр ногирон бўлиб қолди. Маълум бўлишича, сионистлар болалар ўйнайдиган қўғирчоққа кейинчалик портлайдиган мина ўрнатган эканлар.

Яна бир бола кўчадан америка сигаретасини топиб олади. Бола сигаретани очишга улгурмасданоқ кучли портлаш рўй беради. «Роза» касалхонасининг врачлари бола ҳаётини зўрға сақлаб қолган бўлсаларда, у эндиликда мажруҳдир.

Исроилликлар учун тарихий ва маданият ёдгорликлари деган тушунча ҳам ётга ўхшайди. Акс ҳолда Ливаннинг энг кўҳна тарихий ёдгорлиги ҳисобланган Баалбек, жуда нафис ишланган президент саройи ва бошқа кўпгина тарихий ёдгорликларнинг вайрон қилинишини қандай изоҳлаш мумкин? Ваҳоланки, бу ерларда фаластинлик қочоқларнинг биронта ҳам лагери йўқ эди. Шунингдек Байрутдаги савдо ярмаркаси жойлашган Рауша кўчаси ҳам яксон қилинди. Бомбардимонлар ва артиллериялардан ўқ узиш халқаро аэропорт жойлашган Бурж районига, айниқса, катта зарар етказди.

Аммо Ливан халқини бу қирғинлар билан тиз чўктириб бўлмайди. Ўртоқ Л. И. Брежнев «Правда» газетасининг саволларига берган жавобларида «Биз Совет Иттифоқидагилар фаластинликларнинг, Исроил ҳарбийларига қаттиқ қаршилик кўрсатаётган барча кишиларнинг мардлигига қойил қоляпмиз», деб таъкидлади. Бу мардлик Исроил агрессиясини муваффақиятли бартараф этиш, Ливанда ва умуман Яқин Шарқда адолатли тинчлик ўрнатишнинг муҳим гаровидир.

БМТ: ИСРОИЛ АГРЕССИЯСИ ТЎХТАТИЛСИН

● НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Ливан ҳукуматининг илтимосига кўра, шошилинч равишда чақирилган Хавфсизлик Кенгаши резолюция қабул қилди. Хавфсизлик Кенгаши бу резолюциясида БМТ Бош секретарига Байрут районида БМТ кузатувчиларини дарҳол жойлаштириш ваколатини берди. Хавфсизлик Кенгаши илгари қабул қилинган резолюцияларини, жумладан пайшанба куни маъқулланган ва Исроил ҳукуматидан Байрутни қамал қилишни дарҳол тўхтатишни талаб этган резолюцияни яна таъкидлаб ўтди. Хавфсизлик Кенгаши янги резолюцияда ўт очишни дарҳол тўхтатиш ва Ливандаги барча уруш ҳаракатларини тўхтатишни яна талаб этди.

Ливаннинг БМТдаги доимий вакили Г. Туэйни мажлисда сўзга чиқиб, ўз ҳукумати бошлиғи Ш. Ваззаннинг БМТ Бош секретари номига йўллаган мактубини ўқиб берди. Ш. Ваззаннинг мактубида БМТ «Ливан халқига ёрдам бериб, Байрутни қутқариш»га чақирилади. «Хавфсизлик Кенгашининг резолюцияларига қарамай, Исроил ҳарбий машинаси Байрутга жуда шафқатсиз зарба беряпти». Ливан бош министрининг таъкидлаб ўтишича, Байрутнинг 600 минг кишилик аҳолиси қуруқлик ва денгиздан ваҳшиёна ўққа тутишларнинг, шунингдек Исроил авиацияси ҳужумларининг қурбони бўлиб қолди.

Исроилнинг ҳаракатлари, деди СССР вакили Р. С. Овчинников, Ливанга бостириб кирилган пайтдан буён Хавфсизлик Кенгаши қабул қилган барча резолюцияларни яна сурбетларча бузишдан бошқа бир нарса эмас.

Биз, деб таъкидлади совет вакили, Исроил бу резолюцияни ҳам бажармаган тақдирда, Хавфсизлик Кенгаши БМТ Уставига мувофиқ ўз ихтиёрида бўлган воситалардан фойдаланиб, бу резолюцияни ва илгари қабул қилинган қарорларни амалга оширишни таъминлаши лозим, деб ҳисоблаймиз.

Худди шу куни тўрт соатлик муддат тамом бўлиши билан БМТ Бош секретари Хавфсизлик Кенгаши резолюциясини бажариш учун кўрилган дастлабки тадбирлар тўғрисидаги докладни тақдим этди. Докладдан маълум бўлишича, Тель-Авив ўз босқинчилик ҳуружларини кўрган, БМТнинг ишончига сазовор бўлган кишиларни Байрутга киритиш учун сира ҳам шошилмаётир.

ЖЕНЕВАДАГИ МУЗОКАРАЛАР

ЖЕНЕВА, 3 август. (ТАСС). Бугун бу ерда стратегик қуролларни чеклаш ва қисқартириш тўғрисидаги музокараларда СССР ва АҚШ делегацияларининг ялпи мажлиси бўлиб ўтди.

ИРОҚ—ЭРОН ФРОНТИДА

БАҒДОД, 3 август. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг эълон қилишича, Ироқ ҳарбий вертолётлари ўтган кечаю кундуз мобайнида эронликларнинг Басрадан шарқдаги позицияларига бир неча бор зарба урди. Натижада Эрон ҳарбий хизматчиларидан бир мингдан ортиқ киши ўлди, 3 та танк, 6 та бронетранспортёр, ўқ-дори ортилган 6 та юк машинаси яксон бўлди, деб уқтирилади ИНА агентлиги орқали тарқатилган ахборотда. Фронтнинг марказий участкасидаги жангда Эрон томонидан бир танк яксон бўлди ва 15 киши ўлди.

ТЕҲРОН, 3 август. (ТАСС). Эрон ҳарбий-денгиз кучларининг кемалари Шатт-ал-Араб дарёсининг ғарбий соҳилида душман позицияларига тўплардан ўқ ёғдирди. Эрон қуролли кучлари бирлашган штаби билан «Ислом революцияси посбонлари» корпусининг марказий штаби қўшма маълумотларда шуларни хабар қилиб, Ироқ территориясининг бир қисмини ишғол қилиб олган Эрон кучлари «ўз позицияларини самарали равишда ҳимоя қилиб турибдилар», деб таъкидланади.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН!

ПАРИЖ. Халқлар қуролсизланиш йўлидаги тўсиқларни бартараф қилишлари керак ва бартараф қила оладилар. Франциядаги тинчлик тарафдорлари делегациясининг БМТ масъул ходимлари билан учрашувлари давомида шу фикр таъкидлаб ўтилди. Учрашув БМТнинг қуролсизланиш масалаларига бағишланган махсус иккинчи сессияси вақтида бўлиб ўтди.

Франция жамоатчилиги вакиллари 20 июнда Парижда бўлиб ўтган Тинчлик юришининг 250 минг иштирокчиси топшириғига мувофиқ барча мамлакатлар ҳукуматларига мурожаатни БМТга аъзо бўлган давлат вакилларига топшириш учун Нью-Йоркка бордилар. Шу мурожаатда хатарли қуролланиш пойгасига хотима беришга даъват қилинган.

ИШСИЗЛАР КЎПАЙМОҚДА

ЛОНДОН. Буюк Британияни қамраб олган иқтисодий танглик унинг «оқ мустамлакаси» — Шимолий Ирландияда, айниқса яққол сезиляпти.

Бу ерда ишсизлар сони 121 минг кишига етди. Бу эса, меҳнатга қобилиятли аҳолининг 21 процентидан ҳам кўп. Бу кўрсаткич Шимолий Ирландиянинг бутун тарихида ишсизликнинг энг юқори даражага етганлигини билдиради.

(ТАСС, 3 август).

ГДР. Беш дўст мамлакат мутахассислари Лейпциг округидаги «Белен» бензин заводида меҳнат қилишмоқда. «Белен» заводи коллективининг иши социалистик иқтисодий интеграцияга ёрқин мисол бўла олади. Совет нефтидан тайёрланган бензин бу ерда қайта ишланиб этилен тайёрланади. Корхонада ишлаб чиқарилаётган бензин, этилен, суюқ газ ва бошқа нефть маҳсулотлари социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига юборилади.

Суратда: Чехословакия, Венгрия, Куба, ГДР мутахассислари «Белен» заводида.

АДН—ТАСС фотоси.

ХИТОЙ ҚЎПОРУВЧИЛИК ИШЛАРИНИ ТЎХТАТИШИ КЕРАК

● ЖАКАРТА, (ТАСС). Вьетнам социалистик республикасининг ташқи ишлар министри Нгуен Ко Тхать Индонезияда чиқадиган «Суара карья» газетасининг мухбири билан суҳбатда бундай деди: Хитой Ҳинди-Хитой давлатларининг суверенитети ва хавфсизлигига таҳдид қилишни тўхтатган тақдирдагина Вьетнам ўз қўшинларини дарҳол Кампучиядан олиб чиқиб кетади. Пекин, деб таъкидлади у, қўпорувчилик ҳаракатларини давом эттирмоқда ва Ҳинди-Хитой давлатларининггина эмас, АСЕАН мамлакатларининг ҳам ерларини даъво қилмоқда.

Хитой раҳбарлари ҳозирги босқичда ўз ниятларини амалга ошириш учун Таиланддан фойдаланмоқдалар. Кхмер контрреволюциясининг қуролли шайкалари Таиланд территориясида жойлашган. Хитой Таиланд маъмурларининг рухсати билан уларга қурол-яроғ етказиб бермоқда. Шу тариқа, Американинг Жанубий — Шарқий Осиёдаги агрессияси йилларида бўлгани каби Таиланд ҳозир яна Ҳинди-Хитойга душман бўлган кучларнинг таянч пунктига айлантирилди.

Лекин шунга қарамай, деб уқтириб ўтди министр, ВСР ҳукумати Кампучия Халқ Республикаси билан келишиб, ўз қўшинларининг талайгина қисмини Кампучия территориясидан бир томонлама олиб чиқиб кетишга қарор берди ва бу билан ана шу регионда тинчлик ва хавфсизлик вазиятини қарор топтиришга интилаётганлигини яққол намойиш қилди. Пекин поляпотчи шайкаларни Кампучияга қарши гиж-гижлатишни, Ҳинди — Хитой давлатларига қарши агрессия майдони сифатида Таиланддан фойдаланишни тўхтатган тақдирда, улар қўшинларни олиб чиқиб кетишни давом эттиришга тайёрдир.

Вьетнам, деди у, Хитойни ҳужум қилмаслик ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик тўғрисидаги икки томонлама шартномани имзолашга бир неча марта даъват этган эди.

Нгуен Ко Тхать ВСР, Лаос Халқ Демократик Республикаси ва Кампучия Халқ Республикаси ташқи ишлар министрларининг яқинда Хошиминда бўлиб ўтган конференциясида тинчлик борасида илгари сурилган янги таклифлардан кузатилган асосий мақсад — Жанубий — Шарқий Осиёни тинчлик ва барқарорлик зонасига айлантиришдан иборат, деб таъкидлади.

ОБЛАСТИМИЗДА СОВЕТ КИНО САНЪАТИ КУНЛАРИ

ЭНГ ОММАВИЙ САНЪАТ

«Кинематографиянинг оммавийлиги, унинг кишилар маънавий ва ҳиссий оламига таъсиридаги кўпқирралик ижтимоий тараққиётда киноннинг таъсирчан кучини оширади. Партия коммунизм учун курашда бу кучдан борган сари активроқ фойдаланишдан манфаатдордир».

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг бу сўзлари совет кинематографчилари ва кинолаштириш ходимларининг ижодий программаси бўлиб қолди. Улар ўзларининг бутун истеъдодлари ва ташкилотчилик қобилиятларини жамиятимизнинг гуманистик ғоялари ва совет воқелиги ўз ифодасини топган, замондошимизнинг энг юксак образларини яратиш ва бу фильмлар орқали томошабинларда эстетик завқ уйғотишга сафарбар этмоқдалар.

Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида бошланган совет кино санъати кунлари экран усталарининг ўзига хос ижодий ҳисоботи бўлади. Шаҳар ва қишлоқларда энг яхши бадиий фильмлар намойиши, республикамизга таниқли кинематографчилар билан учрашувлар ўтказилади.

Кейинги йилларда ўзбек кино санъати усталарининг бир нечта бадиий фильмлари томошабин ва санъат мутахассисларининг юксак баҳосига сазовор бўлиб, бу фильмлар Бутуниттифоқ ва халқаро кино ва телефестивалларнинг махсус мукофот ва дипломларига лойиқ деб топилди. Улар орасида И. Аъзамовнинг «Бошқаларни деб», Ш. Аббосовнинг «Оловли йўллар», З. Собитовнинг «Икки солдат ҳақида қисса», Л. Файзиевнинг «Алибобо ва қирқ қароқчи саргузашти», Р. Ботировнинг «Муҳаббат ва нафрат», А. Ҳамроевнинг «Триптих», У. Назаровнинг «Бу Кўқонда бўлган эди», Қ. Камолованинг «Ўзганинг бахти», Э. Эшмуҳамедовнинг «Қандай ажойиб йилларимиз», Д. Салимовнинг «Ленинградликлар — жигарбандларим менинг» каби асарларини таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Бу ва шу каби бошқа энг яхши фильмлар ўзбек кино санъатидагина эмас, совет кинематографияси тараққиётида ҳам эътиборга сазовор ленталардан бўлди.

Ўзбек киносининг муваффақиятлари ҳақида гапирганда, бу йил Таллин шаҳрида бўлиб ўтган Бутуниттифоқ фестивалида катта муваффақият қозонган «Ана ўша йигит қайтди» номли фильм диққатга сазовор. Ўзбекистон ССР халқ артисти, истеъдодли режиссёр Р. Ботиров бу картинаси орқали ўз ижодида ишчилар синфи ҳаётини акс эттириб бораётганлигини кўрсатди. Бу янги фильм учун ўзбек санъаткори фестивалнинг дипломига сазовор бўлди. Шунингдек, бу анжуманнинг мукофоти ва дипломи Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студияси ижодий коллективи томонидан яратилган «Дард» картинаси учун ҳам муносиб кўрилди.

Ўзбекистон кинематографчилари санъатнинг партиявийлиги ва халқчиллиги принципларига қатъий амал қилиб, ўз олдиларида қанчалик масъулиятли вазифалар турганлигини яхши ҳис этган ҳолда, совет кишиларининг маънавий олами ва коммунистик дунёқарашини шакллантиришда ижодлари билан актив иштирок этишга ҳаракат қилмоқдалар. Бунга кино санъати байрами кунларида намойиш қилинадиган «Улкан ва қисқа ҳаёт», «Бўйсунмаган», «Ўзганинг беш баҳоси», «Ленинградликлар — жигарбандларим менинг», «Ўзганинг бахти», «Олтин тола» каби ажойиб фильмлар ҳам гувоҳлик беради.

ЭКРАН ВА ТОМОШАБИН

Областимиз киночилари томошабинларнинг экран асарлари билан бўладиган ҳар бир учрашуви чинакам байрамга айланиши, ўзида юксак гражданлик туйғуларини ифодалаган бадиий ленталар билан танишув уларнинг маънавий дунёсини бойитишда муҳим роль ўйнаши ва жамиятимизда баъзан-баъзан бўлсада учраб турадиган камчиликларга нисбатан муросасиз бўлишларини таъминлашда бутун имкониятларини сафарбар этмоқдалар. Бу кино байрамига тайёргарлик кўриш давомида улар фильмлар намойиш қилиш билан бир қаторда, меҳнаткашларнинг таниқли экран усталари билан бўладиган учрашувларига ҳам алоҳида аҳамият бердилар. Хусусан, кино санъати байрамида И. Аъзамов, Ш. Аббосов, Р. Ботиров, А. Қобулов, У. Назаров, Қ. Камолова каби ўзбек режиссёрлари билан қизиқарли учрашувлар ўтказилади. Олмалиқ, Ангрен ва бошқа шаҳарларнинг кинотеатр, маданият саройи ва клубларида, областимизнинг дала меҳнаткашлари ҳузурида Н. Раҳимов, З. Муҳаммаджонов, Ҳ. Умаров, Т. Шокирова, А. Юнусова, Р. Саъдуллаев каби таниқли актёрлар иштирокида учрашувлар бўлади. Шунингдек таниқли кино-ҳужжатчилар ҳам томошабинларнинг меҳмони бўладилар. Бу тадбирларнинг ҳаммаси кино санъати намояндаларининг меҳнаткашлар билан алоқасини янада мустаҳкамлашга, совет кино санъатининг пропагандасини янада оширишга хизмат қилади.

— Сиз кино санъати байрами ва унинг областимиз маданий ҳаётидаги аҳамияти ҳақида нима дейсиз?

Мухбиримиз ана шу савол билан совет кино санъати кунларининг айрим қатнашчиларига мурожаат қилди.

Зикир Муҳаммаджонов, СССР халқ артисти:

— Биз, кинематографчилар учун томошабинлар билан бўладиган ҳар бир учрашув илҳом манбаи бўлиб, улар келгуси ижодимизда муҳим роль ўйнайди. Бу учрашувлар орқали биз замондошларимизни қандай масалалар қизиқтираётганлиги, уларга қайси мавзудаги асарларимиз кўпроқ маъқул бўлаётганлигини билиб оламиз...

Тамара Шокирова, Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти лауреати:

— «Ўзбекфильм» киностудиясида талантли санъаткорлар кўп. Уларнинг энг яхши ленталарида юксак ахлоқий фазилатлар тарғиб қилиниб, бу фильмлар бизни ҳаётни севишга, ҳақиқат учун курашга ва кишилар учун фақат яхшилик қилишга чақиради. Кино — бизнинг давримизда ғоят қудратли восита экан, пойтахт областимизда ўтказилаётган кино санъати байрами ҳар бир санъаткор ҳаётида муҳим аҳамият касб этиши, табиийдир...

* * *

Кеча Чирчиқ шаҳридаги Навоий номли кинотеатрда совет кино санъати кунларининг тантанали очилиши бўлиб ўтди. Байрам қатнашчиларини Тошкент область партия комитети секретари А. М. Хўжаев қизғин табриклади. Йиғилишда таниқли санъат усталари, шаҳар жамоатчилиги вакиллари сўзга чиқдилар. Тантана сўнгида янги «Бўйсунмаган» номли бадиий фильмнинг премьераси намойиш қилинди.

● Режиссёр Ҳабибулло Файзиевнинг «Етти умид камалаги» номли янги картинаси ёшларнинг илм-ҳунар ўрганиши ва уларнинг садоқатли муҳаббати ҳақида ҳикоя қилади. Суратда: «Етти умид камалаги» фильмидан кадр.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» ПАВИЛЬОНЛАРИДА

«МАНГУЛИК»

ТОҒ БАҒРИДАГИ эски қишлоқ. Пахса девор билан ўралган кичик кўрғончалар, харсангтошлар нотекис териб ташланган қинғир-қийшиқ тор кўча. Тепасида қизил байроқ ҳилпираб турган, эшиги пештоқига «Қишлоқ Шўроси» деб ёзилган уй ичида икки киши суҳбатлашиб ўтиришибди. Бири — баланд бўйли, кенг елкали, ўрта ёшли; иккинчиси — тиниқ кўзлари аллақандай жозиба билан боқувчи, юзларидан қатъият ва мардонаворлик ёғилиб турган 18—19 ёшлардаги йигит...

Меҳнат Қизил Байроқ орденли К. Ерматов номли «Ўзбекфильм» киностудиясида суратга олинаётган кенг экранли «Мангулик» бадиий фильми шундай бошланади. Бу картина Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Ҳамид Ғуломнинг «Мангулик» романи асосида яратилмоқда. Картинани постановкачи-режиссёр, «Инқилоб чавандозлари», «Ўн уч терак кўчаси», «Белгиланмаган ўйин» каби картиналари билан кино мухлисларига яхши таниш бўлган Мухтор Оғамирзаев суратга олмоқда. Сценарий муаллифи — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Али Ҳамроевдир.

Картинада ёш Совет Ўзбекистонининг чекка қишлоқларида меҳнаткашларнинг болаларини тарбиялаш ва у ерга маърифат тарқатиш учун ўқитувчиларнинг юборилиши, уларнинг муштумзўрлар томонидан ўлдирилиши, чекистларнинг ана шу аламзада ва қонхўр босқинчиларга қарши олиб борган кураши қизиқарли воқеаларда ҳикоя қилинади.

Фильмдаги бош қаҳрамон — Маъсуд образини Бутуниттифоқ Давлат Кинематография институтининг студенти Баҳром Матчонов яратмоқда. Ёш актёр ўз қаҳрамони характерини мукаммал ўрганиб олганлиги учун унинг ҳар бир хатти-ҳаракатини тўлалигича кўрсатиб беришга ҳаракат қилмоқда.

Бойнинг эрка қизи Дилдор Маъсуд қишлоғига келгач, йигитнинг қайноқ сўзлари ва қалб торларини чертувчи оҳанграбо қўшиқларига ипсиз боғланиб қолади. Маъсуд ёрдамида Шўролар ҳукуматининг халққа келтираётган фойдаси, отаси ва акаси Шерхўжанинг қора ишлари кўпга чўзилмаслигини англаб етади ва мактабга қатнай бошлайди. Бу шаддод тоғлик қиз ролини Бутуниттифоқ Давлат Кинематография институти талабаси Гўзал Ҳамроева ижро этмоқда.

«ГИРДОБ»

СУРАТГА олинаётган фильмлардан яна бири — «Гирдоб» деб аталади. Бу лента истеъдодли ёзувчи Ўктам Усмоновнинг шу номдаги романи асосида яратилмоқда. Картина сценарийсини А. Галиев ёзган.

Ўз ишини ниҳоятда севган ва қадрлай билган ёш талантли олим Азиз Қосимов ғўзанинг вилтга чидамли ҳосилдор навини яратиш учун тиним билмасдан, сабр ва чидам билан изланади. У бу йўлда бир неча бор камситишларни бошидан кечиради. Аввалига уни менсимай келган илмий раҳбари, шон-шуҳратга муккасидан кетган, олимлардан саналмиш профессор Муҳиддин Жабборов ва институт директори Расул Оллаёрович Азизнинг тажрибаси довруғ тарата бошлагач, унга шерик бўлиш учун ҳар қандай пасткашликлардан ҳам тап тортмайдилар.

Суяги меҳнатда қотган, ҳалол ва содда йигит Азиз ишдагина эмас, оилавий ҳаётда ҳам бахтсизликка дуч келади ва бундан виждонан эзилади. Лекин Маҳамат чатоқдек мард, дангал ва пок қалб эгаларининг ёрдамида Азиз фақат олдинга қараб ҳаракат қилишга, виждон амрига бўйсунишга интилади.

Бу картинани «Бу Кўқонда содир бўлган эди», «Оловли қирғоқ», «Сурайё» каби ленталари орқали кино мухлисларига танилган постановкачи-режиссёр, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Учқун Назаров яратар экан, воқеаларнинг ҳаққоний ва қизиқарли чиқишини ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

А. ТИЛОВОВ.

ОБЛАСТИМИЗ ОРОМГОҲЛАРИДА

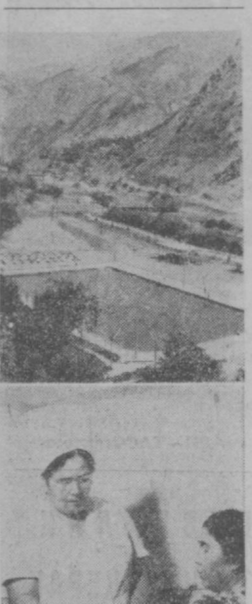

БУГУНГИ «ХУМСОН»

«Хумсон» денгиз сатҳидан 900 метр баландликка жойлашган бўлиб, у ўзининг хушманзаралиги, хуш ҳаволиги билан машҳурдир. Бу ерда ҳар йили 3 мингга яқин киши дам олиб, саломатлигини мустаҳкамлайди.

— Санаторийимиз асосан юрак ва асаб касалликлари билан оғриган кишиларга мўлжалланган, — дейди бош врач Раҳматилла Саъдуллаев. — Биз республикамиз кооператорларидан ташқари ҳар йили касаба союз ташкилотлари орқали келган 600 дан ортиқ турли касб эгаларига, шунингдек, иттифоқимизнинг турли ўлкаларидан келган кишиларга ҳам хизмат кўрсатамиз.

Мазкур оромгоҳда тез-тез бўлиб, бу ерда яхши хордиқ чиқараётган кишилар унинг йил сайин чирой очиб, ўзгариб бораётганлигининг гувоҳи бўлишаяпти. Кейинги йиллар ичида санаторий 50 ўринга кенгайди. Турли спорт майдонлари бунёд этилди. Ётоқхоналар, даволаш корпуслари ва ошхона қайта реконструкция қилиниб, замонавий жиҳозлар билан таъминланди. Энди санаторий ошхонаси бир йўла 250 кишига хизмат кўрсата оладиган бўлди.

Санаторийга кираверишдаги кўприкнинг қайта қурилганлиги унинг кўркига чирой бахш этди. 14-кўприк қурилиши бошқармаси ишчилари уни ўз вақтида ишга туширишда алоҳида жонбозлик кўрсатишди. Санаторийга бир километр масофадан тоза сувнинг келтирилиши эса бу ердаги сув танқислигини тўла ҳал этди.

Ҳозирда шифо масканида юрак ва асаб касалликларини даволовчи кўплаб кабинетлар ишлаб турибди. Яқинда рентген кабинетининг ишга туширилганлиги уларнинг сонини яна биттага оширди. Шифокорлардан Ю. Солдатов, В. Кадакина, Х. Орифжонов, М. Нисанов, ҳамширалардан Ш. Соҳибова, Ф. Муҳиддинова, К. Глотова, И. Ўринбоева ва Ф. Сулаймоновалар ҳам дам олувчиларга намунали хизмат кўрсатишаяпти.

— Бу ерга келишимдан олдин мени юрак санчиғи безовта қиларди, — дейди Наманган область матлубот союзи автобазасининг шофёри С. Нуриддинов. — Лекин даволаниш учун санаторийдаги мавжуд шароит, шифокорларнинг ўз ишининг устаси эканлиги ва ширинсўзлиги туфайли тезда дардимга даво топдим.

Оромгоҳ 20 гектардан ортиқроқ ерга жойлашган. Унинг деярли 80 проценти мевали дарахтлар билан қопланган. Бу ҳол биринчидан ҳавонинг мусаффолигини оширса, иккинчидан эса дам олувчиларнинг ёз неъматларидан баҳраманд бўлишларини таъминлайди.

Санаторий ошхонаси хизматидан ҳам ҳамма хурсанд. Бу ерда бош ошпаз В. Родкин раҳбарлигидаги пазандалар дам олувчиларнинг истакларига биноан дастурхон тузадилар. Шунингдек, дам олувчилар шифобахш қимиз билан ҳам таъминланишади.

Санаторийда магазин, чойхона ва фотосалонлар ишлаб турибди. Ҳар смена алмашувидан олдин узоқ областларга кетувчиларга шу ернинг ўзида авиакасса хизмат кўрсатади. Ўтган йилнинг июль ойидан бошлаб санаторий хизматчилари ташаббуси билан Хумсонга қатнайдиган янги автобус маршрути очилди. Санаторий коллективи амалга ошираётган намунали ишлари учун «Центросоюз» правлениеси ҳамда Давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланган.

Ҳозирда санаторийда яна бир қатор қурилиш ишлари жадал суръатларда олиб борилмоқда. Йил охиригача миллий таомлар тайёрловчи ошхона, чиқинди сувларини тозаловчи ва бошқа иншоотлар қуриб битказилади. Келгусида эса санаторий янада кенгайтирилиб, бу ерда шаҳарлараро телефон станцияси ишга туширилади.

Қ. КАРИМОВ.

● Суратларда: «Хумсон» санаторийсида; катта ҳамшира Ф. Муҳиддинова физиотерапия кабинетида дам олувчига навбатдаги муолажани кўрсатмоқда; даволаш корпусининг ички кўриниши; Угом дарёси устига қурилган янги кўприк ва зинапоялар дам олувчиларни оромгоҳ қўйнига олиб боради.

В. Портнов фотолари.

ШИФОКОР МАСЛАҲАТИ

ЮҚУМЛИ МЕЪДА-ИЧАК КАСАЛЛИКЛАРИДАН САҚЛАНИНГ

Ёзнинг иссиқ кунлари ва куз ойларида юқумли меъда—ичак касалликлари кўп учрайди. Ич терлама, дизентерия (ич буруғи), озиқ-овқатдан заҳарланиш кабилар шулар жумласидандир. Уларни фақат микроскопда кўринадиган махсус микроорганизмлар қўзғатади.

Касаллик соғлом кишиларга бемордан ва касал бўлиб тузалган, лекин организмида касаллик микроблари ҳануз сақланиб қолган кишилардан юқиши мумкин. Касаллик қўзғатувчи микроблар соғлом киши организмига ифлосланган сув, озиқ-овқат маҳсулотлари, хўл мева ҳамда сабзавотларни ювмасдан истеъмол қилганда тушади.

Ўткир юқумли меъда—ичак касаллиги билан оғриган бемор ланж бўлиб, тинкаси қурийди, боши айланади, иштаҳаси йўқолади ва уйқуси бузилади, ҳарорати кўтарилади. Кейинчалик бу белгиларга қоринда оғриқ, қусиш ва тез-тез оз-оздан ич кетиши (дизентерияда қон аралаш) қўшилади. Касалликнинг оғир формасида беморнинг кўнгли беҳузур бўлади, қўл-оёқлари гиришади, тана ҳарорати 39—40 градусгача етиб, юрак фаолияти бузилади.

Бемор ўзи билганича турли хил дорилар билан даволанмаслиги керак, чунки бу касаллик чўзилиб кетиши ёки сурункали хилга айланиб тузалиши қийин бўлади.

Барча касалликлар каби бу дарднинг ҳам олдини олиш осон. Юқумли меъда-ичак касалликларининг олдини олиш тадбирлари кишидан ортиқча машаққат талаб қилмайди. Бунинг учун, энг аввало, оилада ҳам, ишхонада ҳам, кўчада ҳам покизаликка қатъий риоя қилиш лозим. Қўлни тез-тез ювиб туриш керак, чунки ифлос қўлда тирноқлар остида жуда кўп микроблар ва гижжа тухумлари бўлиши мумкин. Инсон териси микробларни қирувчи моддалар ишлаб чиқаради. Махсус ўтказилган тажрибалардан маълум бўлишича, микроблар тоза қўлда 20 минут ичида ўлади, ифлос қўлда эса ярим соат мобайнида 15 процентигина йўқолади, халос. Кўриниб турибдики, шахсий гигиена қоидаларига тўла риоя қилиш касалликнинг олдини олишда муҳим роль ўйнайди.

Овқатга янги ва сифатли маҳсулотларни ишлатиш керак. Айниқса, ёш болаларнинг овқатланиш режимига қатъий риоя қилиш керак. Бериладиган сут ва сут маҳсулотларидан тўғри фойдаланиш ва уларни гигиена қоидаларига асосан озода сақлаш керак. Сувни хусусан тоза асраш, ҳавзаларнинг ифлосланишига йўл қўймаслик керак.

Ўткир юқумли меъда-ичак касалликларининг олдини олишда санитария ва гигиена қоидаларига тўлиқ амал қилинса, аҳолининг санитария маданияти даражаси муттасил ошириб борилса юқумли касалликлар камая боради, кишилар бу касалликдан фориғ бўладилар.

С. МУҲИДДИНОВА,
область санитария маорифи уйининг врачи.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

Газ биз учун катта қулайлик яратади, вақтимизни тежайди, аммо ундан фойдаланишда мавжуд қоидаларга риоя этмаслик хавф-хатарга ҳам сабабчи бўлади.

Кўнгилсиз ҳодиса содир бўлмаслиги учун газ асбобларидан фойдаланиш асосий қоидаларига қатъий риоя этиш кераклигини унутмаслик керак.

Газ асбобларидан фойдаланишдан олдин ва газ асбоблари ишлаб турган вақтда дераза форточкасини очиб қўйишни унутманг. Гугурт ёқишдан олдин плита кранларининг ёпиқлигига ишонч ҳосил қилинг.

Духовка шкафларидан фодаланишдан бурун унинг эшигини очиб икки—уч минут шабадалатинг. Духовка шкафи горелкасини буралган қоғоз билан ўт олдиринг.

Плитани чет предметлар ва тез алангаланувчи материаллар билан тўсиб қўйманг.

Таги кенг идишни конфоркага баланд мослама ёрдамида қўйиш лозим.

Плитани доим тоза сақланг.

Ёниқ газ асбобларини назоратсиз қолдирманг.

Болалар ва инструкция билан танишиб чиқмаган кишиларга газ асбобларидан фойдаланишга рухсат этманг.

Уйдан чиқаётганда газ асбобларини ўчиришни унутманг.

Сиқилган газдан фойдаланувчи аҳоли газ баллонлари билан муомала қилиш қоидаларига қатъий риоя этиш кераклигини эсда тутиши лозим.

Газ тўлдирилган баллонларни рўзғорхоналар, уй ичида сақламанг, газ баллонларини узоқ вақт қуёш нурида қолдирманг.

Регуляторлар, вентиллар ва баллон клапанларини ўзбошимчалик билан ремонт қилиш қатъиян ман этилади.

Хонада газ исини сезишингиз билан дарҳол бу ҳақда яшаш жойингиздаги шаҳар (район) газ бошқармасига хабар қилинг.

Газни тежанг. Газ асбобларининг заруратсиз ёнишига йўл қўйманг.

Табиий газ—умуммиллий бойлигимиздир.

«ТАШОБЛГАЗ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

127-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги корхоналари учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлаб беради.

Эркаклар, хотин-қизлар ва болалар кийимлари тайёрлаш бўйича бичиқчи, эркаклар, хотин-қизлар ва болалар кийимларини тайёрлаш бўйича тикувчи-моторист.

Тошкент шаҳри ва Тошкент областининг яқин районлари мактабларининг 8 ва 10-синфларини битирганлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати: 10-синф ҳажмида маълумотлилар учун — бир йил. Мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида ана шу ихтисос бўйича ўқиган ва бичиш-тикиш курсларини битирганлар учун 6 ой;

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун — 2 ва 3 йил.

Билим юртини 3 йиллик таълим программаси бўйича битирганларга ихтисослик ва тўлиқ ўрта маълумот тўғрисида диплом берилади.

Ўқиш пайтида 2—3 йил ўқийдиган ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар, бир йил муддат билан ўқийдиганлар 30 сўм ҳажмида стипендия оладилар, мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари, бичиш ва тикиш курсларини битирганлар ойига 70 сўм стипендия оладилар.

Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш практикасини ўтаги даврида стипендияга қўшимча ишланган меҳнат ҳақининг 50 процентини ҳам оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар институт ва техникумларга юборилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртига киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: паспорт (туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома), маълумоти тўғрисидаги аттестат, турар-жойидан ва 286-формадаги медицина справкалари, директор номига ариза, 4 та фотосурат (3х4 см.), мактабдан характеристика.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат этилсин. Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 60-уй. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг территориясида (2, 9, 18, 57, 19, 21, 26, 51, 60, 72, 31, 47, 62, 89, 24, 115, 117-автобуслар, 2, 3, 16, 22, 23, 25, 28, 29-трамвайларнинг «Олой бозори» бекати). Телефонлар: 35-62-41, ички 3-35, 3-79.

Тошкент шаҳри, Магазин-мавзук кўчаси, 136-уй, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиалининг территориясида (10 «э», 43, 88-автобуслар, 27-трамвай «Шимолий Олмазор» бекати). Телефон: 48-64-04.

Тошкент шаҳри, Чехов кўчаси, 5 «а»-уй (2, 3, 25, 60, 80-автобусларнинг «Қизил тонг» бекати). Телефон: 33-19-24.

Телевидение

МТ-I 9.00 — Время. 9.40 — «Орлёнок» маршрутлари бўйлаб. Куйбишевдан олиб кўрсатилади. 10.10 — Кубань Давлат казаклар хорининг концерти. 10.55 — Шикотан бўйлари. Илмий-оммабоп фильм. 11.15 — Қирғоқлар. Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 12.25 — Болгар композиторларининг асарларидан концерт. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — «Беш йиллик — ҳар биримизнинг ишимиз». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. «Энергетикларнинг уфқлари». «Бурч ҳисси». 16.25 — Болалар учун фильм. «Кекса устанинг васияти». 2-серия. 17.30 — Шахмат мактаби. 18.00 — «Ўсмирлар ижоди». Сидзуока шаҳар болалар хорининг концерти. 18.30 — Бригада. Телевизион очерк. 19.00 — «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Алкоголизм ҳақида суҳбатлар. 20.00 — Бах-Бузони. «Чакона». Халқаро конкурс лауреати М. Плетнёв ижро этади. 20.20 — «Қирғоқлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Москва академик хореография билим юрти ўқувчиларининг концерти. 23.20 — Дунё воқеалари. 23.35 — Адабий ўқиш. Л. Мартинов «Ҳаво кемалари».

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар программаси: «Табиат сирлари». «Тиниқ магнитлар». 9.45 — «Фақат мюзик-холда». Телевизион бадиий фильм. 10.50 — Горнчилар, қаердасиз! 11.35 — Оналар мактаби. 12.05 — Испан тили. 12.35 — «Сунтар — Олонхо ери». Телевизион ҳужжатли фильм. 13.05 — «Жиноят». Бадиий фильм. 2-фильм «Алдаш», 1 ва 2-сериялар. 15.20 — «Москвичка» телевизион клуби. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 19.30 — «9-студия». 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Молдавия ССРда хизмат кўрсатган «Жок» халқ ансамблининг концерти. 21.30 — Время. 22.05 — «Ўша Саша». Телевизион бадиий фильм.

ЎзТВI. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Мактаб ўқувчилари учун. «Кичик сеҳргарлар». 12.15 — «Спорт, спорт, спорт». Кинопрограмма. 13.00 — «Қувноқ воқеалар». Бадиий фильм. 17.50 — Кўрсатувлар программаси. 17.55 — Болалар учун фильмлар: «Казаклар қандай қилиб футбол ўйнашди!», «Денгизлар, тоғлар ортида». 18.35 — «Врач суҳбати». 18.50 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Ливандан қўлингни торт!». Адабий кўрсатув. 20.00 — «Интернационализм амалда». — Ўзбекистон — Ноқоратупроққа. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — «Ванина Ванини». Стендалнинг шу номли романи асосида телевизион бадиий фильм. 00.15 — Янгиликлар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048; 325354, партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 03080. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1658.